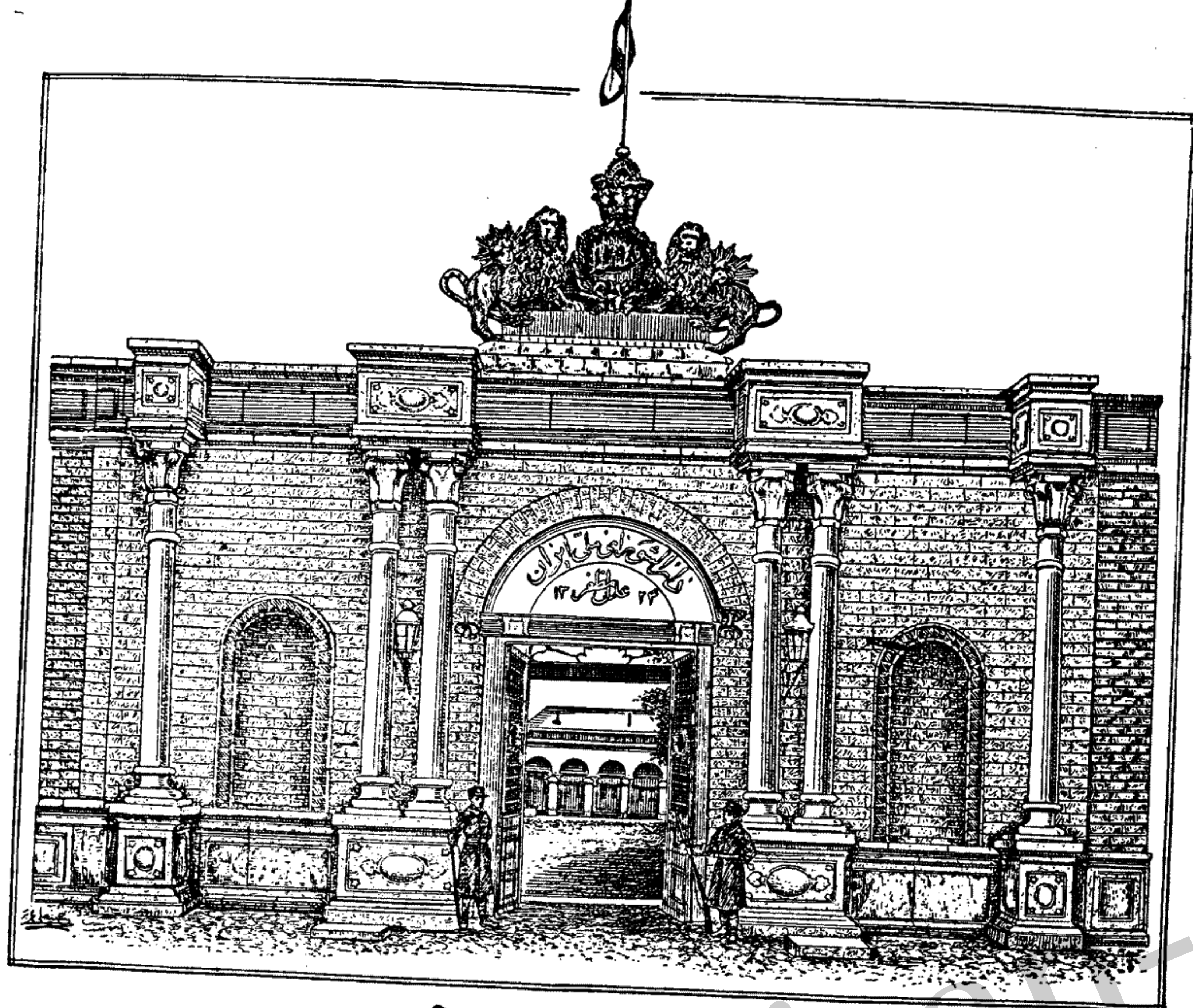

دوره ششم تقنينيه

جلسه ۱۵۱	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	شماره ۱۱۶
تاريخ تأسيس آذر ۱۳۰۵ جلسه سه شنبه ۱۱ مهرماه ۱۳۰۶ مطابق ۲ ربيع الثاني ۱۳۴۶	مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در يك شماره منتشر میشود. مطبعة مجلس	قيمة اشتراك داخله ايران ساليانه ده تومان خارجه « دوازده تومان قيمة تك شماره يك قران

فهرست مندرجات

مذاکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس سه شنبه ۱۱ مه. ماه ۱۳۰۶ مطابق ۷ ربیع الثانی ۱۳۴۶

جلسه ۱۵۱

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقای سید یعقوب - در آن ماده بیست و نه دومسئله را آمده اظهار کردیم مسئله فانی هم بیشتر توجه بمجلس

(مجلس سه ساعت قبل از ظهر بریاست

آقای پیرنیا تشکیل کردند)

(صورت مجلس یکشنبه هم مهر ماه را

آقای دیوان بیکی قرائت نمودند)

ردیف	عنوان	از صفحه	الی صفحه
۱	تصویب مرخصی آقا زاده سبزواری . بهار . حاج آقا حسین زنجانی	۲۴۲۱	۲۴۲۴
۲	مذاکره نسبت بنجر کمیسیون بودجه راجع بحقوق ورثه امیر سیف الدین میرزا جهانبانی	۲۴۲۴	۲۴۲۹
۳	سؤال آقای شریعت زاده از آقای معاون وزارت فوائد عامه راجع بنفت مازندران و راه شوسه مازندران و جواب آقای معاون	۲۴۲۹	۲۴۳۴
۴	بقیه شور فانی نسبت بقانون بلدی از ماده ۳۳ الی ماده ۳۷	۲۴۳۴	۲۴۴۶
۵	قانون اجازه پرداخت هشتاد تومان شهریه بارواد مرحوم امیر سیف الدین میرزا جهانبانی	۲۴۴۷	

بود که عوائد را نوشته بود. چون در ماده این طور نوشته بود: اضافه کردن بر اصل مالیات. بنده اظهار کردم که همان عوائد مالیات مستغلات کفایت میکنند و این مسئله که منظور نظر بنده بود. چون ذکر نشده خوب است در صورت مجلس ذکر شود.

رئیس - ذکر شده است. صورت مجلس دیگر ایرادی ندارد؟

(گفته شد خیر)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد.

رئیس - خبر های کمیسیون مرخصی قرائت میشود (بشرح ذیل خوانده شد)

آقای آقازاده سبزواری نماینده محترم سبزواری مطابق تصدیق تلگرافی که از دکتر افتخارزاده خراسانی مخاره کردند کمیسیون عذر غیبت ایشان را موجه دانسته و با مرخصی بیست روزه معزی الیه از دهم شهریور موافقت نموده تصویب میباید اینک راپورت آن تقدیم میشود

رئیس - آقای دادگر

دادگر - موافقم

رئیس - آقای حاج میرزا مرتضی

حاج میرزا مرتضی - بنده با مرخصی آقای آقازاده (نماینده محترم) مخالف نیستم با طرز رفتار کمیسیون عرایض مخالفم. عرض میکنم کمیسیون محترم عرایض مسئله - نؤمن ببعض و نکفر ببعض را مطمح نظر خودش قرارداد است در بعضی موارد بقدری سخت گیری مینمایند که با هیچ عذر موجهی و دلیل موجهی هم اجازه نمیدهند و در بعضی موارد با کمال سهولت و خوبی اجازه میدهند. بنده عقیده ام این است که کمیسیون محترم عرایض يك رویه ثابت را بایستی پیش بگیرد یا تمام اشخاص اعم از اینکه عذر موجه داشته یا نداشته باشند بایستی اجازه نمیدادند یا به همه اشخاص اجازه میدادند و یا اینکه

حقیقتاً عذر موجه را مدرك قرار میدادند و به اشخاصی که عذر موجه داشتند اجازه میدادند در همین مجلس بعضی اشخاص هستند که عذر موجه دارند. تصدیق دکتر هم دارند. با این حال اجازه نمیدهند و بعضی اشخاص با همان دلیل عذر موجه و تصدیق دکتر اجازه میدهند بنده مخصوصاً میخواستیم از آقایان استدعا کنیم يك رویه را که نسبت به همه عمومی و یکسان باشد پیش بگیرند.

رئیس - رأی میگیریم.

زوار - اجازه میفرمائید از کمیسیون دفاع کنم.

رئیس - مخبر میخواهد دفاع کند.

نجومی (مخبر) - عرض کنم در موضوع مرخصیها بطور کلی چندی است همه آقایان ملاحظه میفرمایند که يك مرخصی هائی در کمیسیون قبل به آقایان داده شده آهم مرخصی های ممتد سه ماهه و دو ماهه کمیسیون ثانوی مواجه شد با مقداری از مرخصی های قبل و مقداری مرخصی هائی که بعد تقاضا شد. البته نظر مجلس مؤثر است نظر کمیسیون يك چیز فرعی است البته هر طور کمیسیون نظرش میرسد میگوید ولی وقتیکه مجلس تصویب کرد صحیح است. مجلس يك مرخصی هائی را تصویب کرد بعد هم بطور کلی بکجه تعطیل شد وقتیکه مجلس مفتوح شد و شروع به کار کردند با اینکه همه آقایان بکجه مرخصی داشتند باز کمیسیون مواجه شد با يك تقاضاهای مرخصی دو ماهه و سه ماهه در صورتیکه مجلس بکجه تعطیل بوده است اگر ما میخواستیم این مرخصی ها را تصویب کنیم با آن نظریکه قبلاً مجلس نشان داد و روی موافقت نشان نداد و گفت این مرخصی ها برای چیست البته باز هم موافقت نمیکرد پس عمل کمیسیون در سابقه نظر مجلس است مجلس هر طور میل داشته باشد کمیسیون هم نظر مجلس را رعایت میکند و نظر خاصی با کسی ندارد اغلب همی نیمساعت از اول وقت و نیمساعت از آخر وقت اجازه میخواهند...

بکنفر از نمایندگان - همیشه اینطور بوده

مخبر - بلی همیشه اینطور بوده است ولی هیچوقت مجلس اعتراضی باین عمل نداشته و نظامنامه هم تکلیف قاطعی برای این کار معین نکرده میگوید عذر موجه. کمیسیون در این قسمت چند نظر را گرفته یکی اینکه اگر مرخصی باشند معافند با تصدیق طیب. دوم اینکه اگر برای بکنفر اتفاق سوئی افتاد و عذر او موجه بود البته کمیسیون در يك چنین مواقعی عذر آقایان را میپذیرد ولی چون بکجه مرخصی را مجلس تصویب کرده بود کمیسیون از دادن اجازه های ممتد خودداری نمود. اما اینکه آقا میفرمایند کمیسیون تبعیض کرده اینطور نیست در این راپورت هم نوشته شد که چون ایشان مرخصی بوده اند و تصدیق دکتر هم آورده اند باینجه کمیسیون مرخصی ایشان را تصویب کرده است و در خصوص مرخصی آقا چون تصدیق طیب نبود تصویب نشد. حالا که خود آقا آمده اند بطهران يك تصدیقی آورده اند که من در آن موقع ناخوش بوده ام و چون مجلس رد کرده بود دیگر کمیسیون نمی توانست کاری بکند و الا کمیسیون نظر حب و بغضی ندارد.

رئیس - رأی گرفته میشود بمرخصی آقای آقا زاده سبزواری آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند. (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

(مخبر راجع بمرخصی آقای بهار بشرح ذیل خوانده شد)

آقای ملک الشعراء بهار تقاضای بازده روز مرخصی نمودند کمیسیون از ۲۲ تیر ماه تصویب و راپورت آن تقدیم میشود

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده اصلاً نفهمیدم کی بود و قدری شلوغ کردند که معلوم نشد ار کی تا کی است (مجدداً بشرح فوق خوانده شد)

بهار - اجازه میفرمائید؟

رئیس - بفرمائید.

بهار - گویا اشتباهی شده است بنده بیست روز اجازه خواسته بودم شاید در کمیسیون محترم اشتباهی شده است، استدعا میکنم بیست روز اجازه بفرمائید. رئیس - دوراپورت است، آقایانیکه مرخصی بازده روزه آقای بهار را تصویب میکنند قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

(مخبر کمیسیون راجع به مرخصی پنج روزه آقای بهار بشرح ذیل خوانده شد)

آقای بهار - تقاضای پنجروز تمدید مرخصی نمودند کمیسیون ملاحظه مرخصیهای ممتد ایشان با تقاضای مزبور موافقت نکرده اینک راپورت تقدیم میشود

رئیس - آقای بهار

بهار - عرض کنم میخواهم تفصیل این مرخصی را حضور آقایان عرض کنم و بعد البته اگر آقایان نظر کمیسیون را صلاح دانستند موافقت کنند و الا موافقت با مرخصی بنده بفرمایند. آقایان مسبقاً که دوازده سال است بنده از طهران خارج نشده و بخراسان که زندگان من آنجا است رفته بودم دردهم اول محرم این طور قرار بود که بعد از عاشورا مجلس تعطیل باشد و بنده تصور نمیکردم که ماه صفر تعطیل بشود خیال میکردم که بعد از عاشورا بتعطیل رأی داده خواهد شد لهذا قبل از عاشورا برای اینکه هم زیارت آستانه مقدسه در آن ایام مشرف بشوم و هم در آن ایام که تعطیل مجلس داده میشد به کارهای شخصی خودم که چند سال بود رسیده بودم رسیدگی کنم حرکت کردم و احتیاطاً اجازه بازده روز مرخصی از مجلس خواستم که اگر احیاناً تعطیل نشود آن اجازه تقدیم شود بعد از آنکه وارد خراسان شدم معلوم شد مجلس تعطیل نشده و از یازدهم محرم تا پنجم صفر مشغول

کار بوده اند و از پنجم صفر تعطیل شده است. غره صفر روزختم تقاضای مرخصی پانزده روزه بنده بود دیدم اگر حرکت کنم بیایم طهران پنج روز بیشتر وقت نیست و باز دچار تعطیل دیگری خواهم شد و کارهای بنده هم آنجا ناتمام بود و چون این پنج روز فقط فاصله بین پانزده مرخصی بنده و تعطیل یکماهه مجلس واقع شد و قابل اینکه بنده حرکت کنم بیایم طهران نبود باین جهت این پنج روز را تقاضا کردم عرض دیگری هم که دارم و غالب آقایان هم گرفتار آن هستند راجع به رویه ایست که کمیسیون عرایض در موضوع کسالت آقایان نمایندگان پدش گرفته است خود بنده چند روز قبل آقایان رفقای که در جوارشان بودم میدانند مبتلی بزکام سختی شدم و در یکی از جلسات تب کرده بودم و یک روز در منزل افتاده بودم و نتوانستم شرفیاب شوم. مسئله زکام و گریب هم یک چیزی نیست که طبیب بیاید سر وقت انسان و تصدیق طبیب شامل حال شود. خود شخص معالجه میکند و محتاج به طبیب نیست. بنده اجازه خواستم که چون ناخوش هستم از شرفیابی معذورم و از آمدن در جلسه علنی عذر میخواهم. کمیسیون عرایض نوشته است چون تصدیق طبیب نداشت مرخصی فلانکس رد شد و در اداره مباشرت هم آن یک روز که مریض بودم بموجب رد کمیسیون جزء جرائم محسوب شده است. خواستم خاطر کمیسیون محترم را متذکر شوم که نمایندگان مجلس شورای ملی شاگرد مکتبی نیستند که حتما اجازه نامه طبیب سرگذر را بیاورند تا اظهاراتشان مصدق واقع شود. اگر کمیسیون عرایض اظهار نمایندگان مجلس شورای ملی را کمتر از تصدیق یک طبیبی اهمیت میدهد خود دانشد ولی نمایندگان محترم خودشان و اهمیتشان زیاد تر از این است که بقدر تصدیق طبیب هم به آنها واقعی گذاشته نشود. این است که بنده میخواهم از کمیسیون محترم استدعا کنم که این خیال را برگردانند و بعد از این رویه را تعقیب نکنند. اگر بنا شود

که این اندازه به اهمیت نمایندگان سوء تلقی و سوء رفتار شود بالاخره این مسئله ضررش عاید همان کمیسیون هم خواهد شد که خودش هم جزء نمایندگان است این است که استدعا میکنم آقایان محترم آن یک روز را هم که رد شده است بر پنج روز اضافه فرمایند و کمیسیون هم بعد از این مواظب اجازه های خودش باشد.

رئیس - رأی گرفته میشود به خبر کمیسیون آقایان که مفاد این خبر را تصویب میکنند قیام فرمایند (معدودی برخاستند)

رئیس - تصویب نشد. رأی گرفته میشود به مرخصی پنجروزه آقای بهار. (یک نفر از نمایندگان - شش روزه) آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. (خبر مرخصی آقای حاج آقا حسین زنجانی بشرح آتی خوانده شد)
نماینده محترم آقای حاج آقا حسین زنجانی از ۱۲ شهریور تقاضای پانزده روز مرخصی نموده کمیسیون موافقت و راپرت آنرا تقدیم مینماید
رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده چون فحش خورم زیاد است و خیلی هم میخواهم فحش بخورم ناچارم از کمیسیون عرایض دفاع کنم. همین مجلس بود که کمیسیون عرایض رانحی فشار گذارده بود که چرا آنقدر حاتم بخشی میکنی. چرا اینقدر اجازه میدهی؟ بنده که در کمیسیون عرایض نیستم ولی نمی توانم قضاوت منصفانه را از دست بدم. حاضر هم هستم در روزنامه ها و در نطقها و اشعار فحش هم بدهید ولی آن چیزی را که خدا به من حکم کرده است که روی وجدان خودم و حقیقی که میفهمم حرف میزنم. اینجا بنده و همین آقای بیات و همین آقای کازرونی همه مان حمله کردیم بکمیسیون عرایض که

شما تصمیم کرده اید مجلس را از اکثریت بپندازید. مطبوعات هم آن ها را تحت حمله قرار دادند. که آقا این هم مجلس است که رئیس می آید می نشینند فریاد میزند اکثریت نیست! چه شده؟ رفته اند بیرون میگرددند!! یک لوائح اساسی در بین مطرح شدن است آقایان پا میشوند سریا. بعد از تنفس هم پیدا نمیشوند که یک کاری بکنند! بنده تمام فرمایشات آقای بهار را تصدیق میکنم ماهمینطور از آسمان افتاده ایم ولی یکقدری هم روی زمین را نگاه کنیم. وکیل خیلی محترم و معزز خیلی با اهمیت است. اما اهمیت ما به خدمتگذاری و عمل کردن به وظیفه مان است. الان آقای دادگر و آقای حاج میرزا محمد رضا بیان کردند که ما یک لوائحی داریم میخواهیم بگذرانیم اگر کمیسیون عرایض این رانحی تعقیب بیاورد و جلوگیری کند که کمتر مرخصی بگیرد و این ترتیب را کنار بگذاریم ما موفق میشویم و الا غالب روز ها خدا شاهد است این صورت مجلس است رئیس آمده اینجا نشسته است، فریاد زده است که مجلس اکثریت ندارد. باز فایده نکرد. این است مسئله. چرا قضاوت نمی کنید؟!

رئیس - آقایانیکه مرخصی پانزده روزه آقای حاج آقا حسین زنجانی را تصویب میکنند قیام فرمایند (عده کثیری برخاستند)

رئیس - تصویب شد. قانون بلدییه از ماده سی و سه مطرح است.

اعتبار - پیشنهادی راجع بدستور شده است
رئیس - پیشنهاد آقای بیات

(بشرح ذیل قرائت شد)
بنده پیشنهاد میکنم که لایحه راجع بحقوق ورثه مرحوم امیر سیف الدین در درجه اول جزو دستور شود
رئیس - آقای عراقی
عراقی - موافقم

رئیس - آقای عمادی
عمادی - هیچ حسی در دنیا نوع را مؤخر بر فرد نمیکند لایحه بلدییه مال مملکت است افاده و فایده فرد را بر امر نوع و مصالح مملکت مقدم داشتن غلط است. این را خواستم عرض کنم

رئیس - آقای بیات

بیات - عرض کنم که آقای عمادی اگر توجه فرمایند لایحه بلدییه یک لایحه است که چندین جلسه مجلس را شاید بخودش مشغول بدارد و باز هم تمام نشود. امروز که در این لایحه مذاکره بشود باز بدست ماده دیگری است نظر باینکه این لایحه یک لایحه نیست که در یکی دو جلسه ختم و تمام شود و چندین جلسه دیگر طول میکشد و از طرفی هم این لایحه سابقاً در مجلس مطرح مذاکره شده و مذاکراتی هم که بایستی بشود شده مراجعه به کمیسیون شد از کمیسیون یک راپرت آمده که فقط یک راپی لازم دارد و چون این لایحه بیش از چند دقیقه معطلی ندارد و زودتر هم باید تکلیف آنها معلوم شود این است که بنده پیشنهاد کردم که مطرح شود

رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقای بیات آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند (عده زیادی برخاستند)

رئیس - تصویب شد

(در این موقع آقای رئیس از مجلس خارج و آقای بیات نایب رئیس بمقام ریاست جلوس نمودند)

نایب رئیس - خبر کمیسیون بودجه راجع بورثه امیر سیف الدین مطرح است و قرائت میشود (خبر مزبور بشرح ذیل قرائت شد)

کمیسیون بودجه پیشنهاد آقای فیروز آبادی نماینده محترم راجع به شهریه امیر سیف الدین میرزا جهانبانی که شهریه مزبور از تاریخ تصویب پرداخته شود مطرح نموده و در نتیجه کمیسیون موافقت نمود که ابتدای پرداخت این شهریه از ابتدای سال جاری

۱۳۰۶ بوده و بنا بر این مواد رأیت سابق را ازقرار ذیل اصلاح و برای تصویب تقدیم مینماید

ماده اول - وزارت مالیه مجاز است از اول فروردین ماه ۱۳۰۶ ماهی هشتصد قران شهریه بچهار نفر اولاد مرحوم امیر سیف الدین میرزا جهانبانی بشرح ذیل از محل وظایف و شهریه و مستمریات بپردازد

زهت ملك دختر آن مرحوم مادام که شوهر اختیار نکرده

۲۰۰ قران

عزت ملك دختر آن مرحوم مادام که شوهر اختیار نکرده

۲۰۰ قران

محمد حسن میرزا پسر آن مرحوم ناسن بیست سالگی

۲۰۰ قران

محمد ولی میرزا پسر آن مرحوم ناسن بیست سالگی

۲۰۰ قران

ماده دوم - وزارت مالیه مأمور است ۱۹۲۶۳ قران مستمری دیوانی مرحوم امیر سیف الدین میرزا را از اول ۱۳۰۶ از دفاتر حذف نماید.

نایب رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده البته با آقای امیر سیف الدین جهانبانی چون در واقع رئیس امنیه این مملکت است .. بکنفر از نمایندگان - رئیس امنیه نیست

فیروز آبادی - و اینها هم چون برادر و خواهرهای ایشان هستند البته موافقم و با دوستی غایبانه که با ایشان دارم موافقم . اما با وجود موافقتم هرگز نمیتوانم از وظیفه و کالتی خودم که حفظ حقوق موکلین خودم است صرف نظر کنم اگر چه برای برادر و پدر خودم باشد . زیرا من وکیل شده ام اینجا آمده ام که حفظ حقوق مردم را بکنم از یکشاهی تا صد کرور لکن این را من نمیدانم بچه نظری است ؟ اگر بجهت پریشانی است بحمدالله آنها بواسطه اخوی گرامیشان که رئیس امنیه کل مملکت هستند احتیاجی ندارند . اگر نظریات دیگری است نمیدانم اگر میگویند پول در

این مملکت زیاد شده که باید این خرجها را بکنیم که نشده و عنقریب بقرضهای دیگر مبتلا خواهیم شد . اگر پول زیاد شود بعضی دون بعضی چه معنی دارد ؟ میخواهند پول به فقیر بدهند باشخصی بدهند که فقیرند و داخل هیچ کار نیستند . باشخصی بدهند که پریشانند . و الا هر کس با ما وکلا طرف خصوصی یا طرف نسبت و خویشی باشد لایحه و تقاضای او را در مجلس قبول کنیم ، اما در عوض این مملکت و این مردم با این سختی و این وضع زندگی کنند و ما بکلی صرف نظر کنیم بنده با این ترتیبات مخالف . بنده سابقاً خیلی مخالف بودم که آقایان وکلا مثلاً اجازه مرخصی بگیرند بروند طرف ولایتشان ولی حالا عقیده ام برگشته است و این شده که آقایان وکلا هر چند ماه یکمرتبه اجازه بگیرند بروند بیرون از حال موکلینشان اطلاع پیدا بکنند ببینند آنها چطور زندگی میکنند . از پریشانی اهل مملکت عبرت بگیرند آنوقت ببینند اینجا موافق صلاح حال مملکت و صلاح حال موکلینشان کار بکنند . بنده این عقیده را ندارم که وکلا هیچوقت از این مجلس بیرون نروند و از هیچ کجا اطلاع پیدا نکنند . و حالا هر وقت می بینیم که بعضی از وکلا میروند بیرون چنانکه این دوره بعضی رفته اند و الحق برای مملکت و موکلینشان زحمت کشیده اند تشکر میکنم و امیدوارم که بعد از این همه آقایان بروند از حال موکلینشان مطلع بشوند و برای آنها کار بکنند و بگردند باین نظریات بنده عقیده ندارم هرروز يك لایحه خرج يك مستمری یا شهریه بیايد در این مجلس و بی جهت قبول شود . شما ملاحظه کنید بنده آن دفعه که این لایحه مطرح شد مخالفت کردم بخرج نرفت بعد خواهش کردم از روزی که از مجلس میگذرد داده شود کمیسیون موافقت نکرد گفتند از نوزده ماه قبل بدهند این پول مفت را از نوزده ماه قبل هم بدهند ! فرضاً که حالا میخواهند بدهند از امروز بدهند از نوزده ماه قبل یعنی چه ! این

چه سابقه هائی است که مجلس میگذارد ! بنده معتقد باین قضایا نیستم .

نایب رئیس - آقای آقاسید یعقوب

آقاسید یعقوب - عرضی ندارم .

شیروانی مخبر کمیسیون بودجه - عرض کنم بنده چند روز پیش در خارج این اطاق هم حضور خود آقای فیروز آبادی تصدیق میکردم که ایشان يك روبه ثابت منظمی دارند که با خرج هائی که بنظرشان زاید میآید مخالفت میکنند . این يك روبه ثابتی است هر وکیلی هم البته يك رتبه ثابتی داشته باشد حالا خواه آن روبه فرضاً در نظر سایرین خوب باشد . ولی يك روبه دیگری هست که خود آقای فیروز آبادی هم البته موافقت نموده اند فرمود که وکلا هم شروع کنند و آن کنایات و تعرضات شخصی است و يك گوشه و کنایه هائی به خارج و داخل و افراد آزاد این مملکت زدن . اولابنده نمیدانم کدام يك از آقایان وکلا با ورثه امیر سیف الدین قوم و خویشان که آقای فیروز آبادی گوشه زدند بقوم و خویشهای او . بنده که مخبر کمیسیون هستم ابتدا این اشخاص را نمیشناسم جز اینکه يك توضیحانی نماینده دولت آمده است در کمیسیون داده است و اکثریت کمیسیون را قانع کرده است که بنده هم اینجا دفاع میکنم و اما شاهزاده جهانبانی بیچاره در توی اداره اش نشسته کار میکند و ابتدا از این قضایا اطلاع ندارد . رئیس امنیه مملکت هم نیست . رئیس امنیه این مملکت احمد آقا خان امیر لشکر است که آنجا دارد جنک میکند . آقا او را رئیس امنیه کردند و نسبت دادند باینکه قوم و خویشهای دارد که در تبدیل مستمری پدر او که مرده است و حالا میخواهند برای ورثه اش تبدیل بشهریه بکنند تأثیری دارند ادر هر صورت آقا خوب است اجازه بدهید که این روبه معمول نشود که در مجلس باشخاص تعرض شود . آقا عقیده شان را آزاد هستند که در مخالفت با يك لایحه بفرمایند يك موافق هم دفاع بکند

اکثریت هم قاطع همه قضایا است . امیر سیف الدین مطابق تحقیقاتی که از اغلب رجال این مملکت کردیم باین مملکت خدمات بزرگ کرده ورثه او هم گرسنه هستند برادر هم مکلف نیست حتماً خرج خواهرش را بدهد برای اینکه او هم بیش از حد احتیاج خودش ندارد . و آقا حق ندارند به بنده بگویند که تو خرج فلان قوم خویش خودت را باید بدهی این حق را ندارند آقا ! بعلاوه اینها يك مستمری دائمی سالیان دراز داشتند در اینجا ضبط میشود و يك شهریه قرار میدهند موقت يك مستمری دائم که پنجاه سال ممکنست ورثه امیر سیف الدین بگیرند این ضبط میشود در مقابل يك شهریه موقتی بآنها داده میشود که دو یا سه سال طول میکشد تا اینکه ازدواجی با يك وسیله معاش برای آنها پیدا شود و اگر يك روزی ما دیدیم که این تبذیر را نباید بکنیم مجلس باز رای میدهد و قطع میشود . در هر صورت يك حق دائم آنها تبدیل بيك حق موقت میشود و يك خرج فوق العاده هم نیست . از متن بودجه مملکتی هم داده نمیشود . از اعتباراتی است که برای مستمریات تعیین شده مانحقیق کردیم که خرج جدیدی نباشد . جزو اعتبار مستمریات محلی هست که این داده میشود . دیگر بسته است بنظر آقایان

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است .

نایب رئیس - رای میگیریم برای شور در مواد آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند (عده کثیری برخاستند)

نایب رئیس - تصویب شد . ماده اول (بشرح سابق خوانده شد)

نایب رئیس - آقای احتشامزاده

احتشامزاده - موافقم .

نایب رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - موافقم

نایب رئیس - آقای عراقی

عراقی - موافقم

نایب رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - بنده عرایضی را که بعنوان مخالفت عرض میکنم نتیجه هیچ دلائل خصوصی نیست. بنده این آقایان را هیچ نمیشناسم ولی موضوع شهریه و حقوق یکی از مسائلی است که مخصوصاً باید خیلی مورد مذاکره واقع شود و محدود شود بدلائل خاصی که آن دلائل هر جا موجود شد از خزانه مملکت شهریه داده شود. و اگر آن دلائل وجود ندارد استثناء واقع شود. بنظر بنده اگر فقر و مسکنت بطور اطلاق دلیل پرداخت شهریه باشد باید گفت که اکثریت اهالی این مملکت این حق را دارند. و بنا بر این اختصاصاً شهریه دادن بیک اشخاص صحیح نیست. و اگر بیک دلائل مخصوصی هست یعنی شخص متوفی خدمات کرده است و بالاخره بیک دلائل ملزمه است که مجلس شورای ملی باید توجه کند بهتر این است در لوایح پیشنهادی دولت این دلائل ذکر شود تا وقتیکه بنده میخواهم مذاکره و مطالعه کنم بفهمم بیک جائی رسیده ام که استدلالاً حق مخالفت دارم یا ندارم و چون این لایحه متضمن این معنی نیست بنده بخودم اجازه دادم که مخالفت کنم و عرض کنم دلائلی که مقتضی است به موجب آن مجلس رأی به پرداخت بیک شهریه بدهد در اینجا وجود ندارد. بنده معتقد هستم که اگر بیک فردی از بیک خانواده وفات کند که از مجموع دلائل ثابت باشد که عده هستند که اخلاقاً مکلف به حفظ آن خانواده هستند و توانائی آن را هم دارند البته در پرداخت شهریه با افراد آن خانواده این قدر اصرار نباید کرد. فرض بفرمائید اگر بنده از نظر زندگانی خانوادگی خودم دقت نظر بشود دوسه تا اخوی کوچک دارم که تمام موجبات مساعدت دولت با آنها فراهم است ولی خود بنده چون توانائی دارم اخلاقاً این حق را ندارم و نباید این تقاضا

بشود پس در تمام خانوادهها این قسمت باید رعایت شود که اگر خانواده عضو مهمی دارد که میتواند از چهار پنج نفر اعضاء خانواده خودش نگاهداری کند دولت ملزم نیست که بانها شهریه بدهد از این مرحله گذشته اگر بیک کسی مطابق بیک سوابقی و در نتیجه بیک دلائلی بیک حقوقی داشته است (یعنی مستمری) مجلس شورای ملی بموجب قانون وظایف تکلیف او را معین کرده است باقوانین مملکت بازی نمیشود کرد. سعادت مملکت در این است که قوانین که در نتیجه شور و مصلحت تدوین شده بطور کلی اجرا شود. مگر در مواردی که بیک دلائلی موجود باشد برای استثناء کردن این آقای یعنی مرحوم جهانبانی بیک مستمری داشته است و بعد از فوت ایشان با ورثه اش باید بموجب قانون وظایف رفتار بشود و هیچ دلیلی ندارد که با این وضعیت و احتیاجات شدیدی که مملکت برای اجراء اصلاحات دارد که هر پولش و هر تومانش ممکنست بجاهائی صرف شود که منافعی عاید مملکت بشود و با موجود بودن قانون مخصوصی برای تعیین تکلیف نسبت بمستمریات ما این لایحه را تصویب کنیم. این است که بنده مخالفم و مخالفت بنده هم جهاتش عرض شد ولی البته اگر آقایان بیک دلائلی اقامه بکنند که در این مورد بخصوص جهات تصویب موجود است بنده مخالفت ندارم.

رئیس - آقای احتشام زاده

احتشام زاده - بنده با تصدیق فرمایشات نماینده محترم عرض میکنم البته تصویب بیک شهریه و حقوق از نقطه نظر فقر و مسکنت تنها در مورد خاص معنی ندارد. برای اینکه اشخاص فقیر و بی بضاعت زیادند اگر این نظر اتخاذ شود باید برای همه حقوق تصویب شود. اما در این مورد فقر و مسکنت تنها موجب نبوده است که این شهریه تصویب شود بلکه جهات دیگری داشته است که آن جهات را برای استحضار خاطر محترمشان عرض میکنم. مرحوم امیر سیف الدین میرزا جهانبانی یکی از رجال

خدمتگذار این مملکت بوده است و عمر خودش را صرف خدمات کرده است و پس از فوت آن مرحوم یکعده وراثت صغیری داشته که بدون معاش میباید اند و بالاخره بیک مستمری به مبلغ هزار و نهصد و کسری تومان در سال آن مرحوم داشته که از نقطه نظر قدرانی از خدمات مرحوم جهانبانی از یکطرف و از طرف دیگر برای کمک در کار اعاشه این صغار دولت اینطور تصمیم اتخاذ کرد که مستمری آن مرحوم را تبدیل بیک شهریه بکنند که ماه به ماه عاید آنها بشود برای اینکه اگر بیک پولی ماه به ماه عائد بیک عده صغیری بشود آن وجه را می توانند صرف اعاشه خودشان بکنند در صورتیکه اگر سال بسال پرداخته شود اینطور نیست که کافی برای مخارج یومیه آنها باشد. فرمودند قانون مستمری تکلیف کلی را معین کرده. البته بنده هم تصدیق می میکنم که قانون وظایف تکلیف کلی برای اشخاصی که مستمری میگیرند معین کرده ولی اینجا از نظر خدمات مرحوم امیر سیف الدین میرزا جهانبانی لازم بوده است که بیک تسهیلی در زندگانی وراثت آن مرحوم بشود و آن تسهیل این است که هزار و نهصد و کسری که مستمری آن مرحوم است تبدیل به شهریه بشود که مرتباً ماه به ماه عاید آنها بشود که بتوانند اعاشه کنند باین جهت و باین دلائل تبدیل مستمری مرحوم جهانبانی به شهریه مانع ندارد و اینقدرها هم تحصیل نیست. برای اینکه بیک محلی و خرجی بوده است و این خرج از این صیغه بیک صیغه دیگری تبدیل شده است.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

نایب رئیس - کافی است؟

بعضی از نمایندگان - بلی کافی است

نایب رئیس - رأی میگیریم آقایانیکه ماده اول را

تصویب می کنند قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد ماده دوم (بشرح گذشته خوانده شد)

نایب رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - موافقم.

نایب رئیس - آقای دهستانی

دهستانی - موافقم

نایب رئیس - آقای عراقی

عراقی - موافقم

نایب رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - موافقم

نایب رئیس - مخالفی نیست

(گفته شد خیر)

نایب رئیس - رای میگیریم بماده دوم آقایان موافقین

قیام فرمایند

(اکثر نمایندگان برخاستند)

نایب رئیس - تصویب شد. مذاکره در کلیات است

آقای اعتبار

اعتبار - موافقم

نایب رئیس - مخالفی ندارد؟

فیروز آبادی - بنده پیشنهاد دارم

نایب رئیس - موقع پیشنهاد گذشته است برای این

که هر دو ماده تصویب شد و در کلیات نمی شود پیشنهاد داد.

فیروز آبادی - بنده در کلیات عرض دارم

نایب رئیس - بفرمائید

فیروز آبادی - عرض بنده همان است که قبلاً هم

کرده ام. پیشنهاد بنده این است که این را از حالا بدهند از نوزده ماه قبل لازم نیست. یعنی حالا که طرف را قابل ترحم میدانند و میگویند پربشان هستند خوب

است مجلس موافقت نکند که از حالا بدهند یعنی از اول مهر ماه هذمه السنه نه از نوزده ماه قبل

نایب رئیس -- آقای عراقی

عراقی -- این پیشنهادی را که آقای فیروز آبادی فرمودند همه آقایان مسبوقند که این پیشنهاد را سابق هم کردند و باین جهت به کمیسیون رفت و کمیسیون هم تابع نظر خودش نیست دید مجلس با این پیشنهاد موافقت ندارد او هم نتوانست موافقت کند مضافاً باینکه آقای فیروز آبادی بکطوری فرمودند در ابتدای مخالفت و حالا هم دنباله آن را میگیرند که فقیر خیلی دارم و خوب است برادرشان مخارج آنها را بدهد. ما هم حرفان سر فقر و مسکنت نیست. ما میگوییم خدمت باید پادشاه داشته باشد خیانت هم پادشاه داشته باشد. امیر سیف الدین میرزا که از اول عمرش باین مملکت خدمت کرده بود روزی که مرد پادشاه او این است که ما داریم میدهیم امیر سیف الدین در راه فداکاری باین مملکت مرد و یک کسی در راه فداکاری مملکت مرده بدون اینکه خیانت از او سرزند انصافاً خیال میکنم آقای فیروز آبادی هم که وطن خواه هستند موافقت بفرمایند و این نوزده ماهه را هم صرف نظر بفرمایند که از اول ۱۳۰۵ داده شود به پادشاه خدماتی که به وطن ایشان کرده

نایب رئیس -- آقای فیروز آبادی پیشنهاد تجزیه فرموده اند چه چیز را تجزیه بکنیم؟

فیروز آبادی -- از نوزده ماه قبل را يك رای بگیرد از حالا ببعد را هم بکرای

نایب رئیس -- اصلاً بماده رای گرفته شده کلیات هم مذاکره شد فقط باید رای با ورقه باین لایحه گرفته شود دیگر برای پیشنهاد موقعی نیست. رای گرفته می شود باین لایحه با ورقه آقایانیکه موافقت ورقه سفید خواهند داد

(اخذ و استخراج آراء بعمل آمده نتیجه بقرار ذیل حاصل شد)

ورقه سفید علامت قبول ۶۲ - ورقه کبود علامت رد ۱

نایب رئیس -- عده حضار ۹۱ نفر با ۶۲ رای تصویب شد

اسامی موافقین -- آقایان : احتشام زاده - طباطبائی دیبا - بحبی خان زنگنه - عصر انقلاب - کلالی - جلالی دولتشاهی - مقرر - اعتبار - خواجوی - باستانی - آقا سید حسین آقایان - نو بخت - دادگر - شیروانی اسفندیاری - ملک مدنی - حقنوبس - ملک ابرج پور تیمور - شیروانی - بدر - عراقی - نگهبان - حیدری دهستانی - کی استوان - حاج شیخ عبدالرحمن - میرزا عبدالله خان وثوق - وزیر - روحی - محمد تقیخان اسعد - معظمی - عطاء الله خان بالیزی - مفتی ساکینیان ارباب کیخسرو شاهرخ - امیر اسدالله خان عامری - ابراهیمی - حشمتی - دکتر محمد خان مصدق - ذوالقدر دکتر لقمان - حاج میرزا حبیب الله امین - آقا زاده سبزواری - محمد ولی میرزا - میر ممتاز - دیوان بیکی نصرت الله خان اسکندری - فهیمی - طاهری - سید کاظم افشار - افخمی - شیخ الاسلام ملاری - نجومی - سید محمد تقی طباطبائی - ایلخان محمود رضا - حاج میرزا مرتضی - اسکندر خان مقدم - سلطان محمد خان عامری میرزا عبدالحسین

مخالف :- آقای ثابت

نایب رئیس -- آقای شریعت زاده سؤالی که از وزارت فوائد عامه کرده بودید آقای معاون برای جواب حاضر هستند.

شریعت زاده -- سؤال بنده راجع است به موضوع نفت مازندران. البته آقایان نمایندگان محترم با اهمیت موضوع نفت در ایران و نتایجی که سعی و عمل در این خصوص عاید مملکت میکنند توجه دارند باین مناسبت بنده راجع باین قسمت احتیاجی به عرض ندارم ولی البته آقایان مخصوصاً آقایان که در دوره چهارم در

مجلس تشریف داشتند مسبوق هستند که شرکت بوشهری و شرکاء از دولت تقاضا کردند که امتیاز کشف و استخراج معادن نفت مازندران آن شرکت داده شود دولت وقت هم موافقت کرد و لایحه این امتیاز به مجلس داده شده بود در مجلس طرح شده بود ولی طلوع موضوع امتیاز سینگلر و تقاضای که آن کمپانی کرده بود راجع به معاوضه مازندران به گیلان باعث شد که این تبدیل هم از طرف دولت تصدیق و قرار شد امتیاز نفت گیلان به شرکت بوشهری داده شود ولی نظر بدلا بلی که ذکر آن ضرور نیست موضوع سینگلر مسکوت عنه ماند و تا حالا هم نمیدانم چه شده. اخیراً از قراری که اطلاع پیدا کردم شرکت بوشهری تقاضای سابق خود را تجدید کرده است راجع به اعطای امتیاز استخراج نفت مازندران و اطلاع آن که بنده پیدا کرده ام شرکت سهامی تشکیل شده و عده زیادی هم حاضر شده اند و سرمایه بدوی را داده اند. نظر باینکه موضوع خیلی اهمیت دارد و مخصوصاً از نقطه نظر استعلامات که از طرف موکلین خود بنده شده است بنده میخواستم سؤال کنم که آیا دولت توجهی باین موضوع کرده و آیا تقاضای جدید شرکت بوشهری و شرکاء را مورد دقت قرار داده و يك اقدام عملی کرده است یا خیر؟ و اگر نکرده است در نظر دارد اقدامی بکنند یا خیر؟ و اگر هم در نظر ندارد دلایلش چیست؟ این يك سؤال است سؤال دیگر راجع به راه شوسه مازندران است بجهت اینکه از مدتی باینطرف پل ها ساخته نشده و از نقطه نظر فنی این راه آماده نشده خواستم بیستم وزارت فوائد عامه در این باب اقداماتی کرده است و این نواقص رفع شده یا خیر؟ و دیگر موضوع تکمیل این راه است که اگر تکمیل نشود نتیجه ندارد. چون نقطه نظر اساسی در این راه این بود که طهران بوسیله راه شوسه با بحر خزر ارتباط سریعتری پیدا کند. از قرار اطلاعی که رسیده است هنوز راه مشهد سر تمام نشده است و راه نزار فروش به آمل هم که از نقطه نظر وضعیت طهران

خیلی اهمیت دارد شروع نشده. خواستم بفهمم که دولت در این باب چه نظری دارد و این نواقص کی رفع میشود و راه نزار فروش به آمل کی شروع و ناکی ممکن است تمام بشود؟

معاونت وزارت فوائد عامه -- راجع به سؤال اول آقای شریعت زاده در خصوص امتیاز نفت مازندران که آقای ده دشتی و جمعی از شرکائی که دارند تقاضا کرده اند کما میگویم هر قسم معدنی که باشد دولت نخواهد احتکار کند. ولی آقایان تصدیق بفرمایند که در مجلس شورای ملی برای استخدام بکنفر متخصص امریکائی برای معادن نفت و این شخص مستر کلاو جدیداً وارد شده و میتوانم عرض کنم یکی از بهترین متخصصینی است که ممکن بوده است استخدام بشود و در دنیا معروف است و نظر این آدم این است که قبل از اینکه خودش برود و نفت مازندران را به بنده امتیازی عجلتاً بکسی داده نشود. و دنوز هم با او مذاکره میکردم میگفت ممکن است ما برویم آنجا و به بینیم واقعاً نفت نیست. اگر نیست چرا مجلس شورای ملی وقت خودش را تلف کند. با دولت وقت خودش را تلف کند و يك امتیازی بدهد. یا شرکائی که میخواهد يك کاری را در مملکت بکنند چرا وقت خودش را در يك نقطه صرف کنند که بی فایده باشد. پس حالا که دولت ضرر اینکار را متحمل شده و مرا استخدام کرده و آورده است اینجا بهتر این است که من بروم و معاينه کنم ببینم اولاً در مازندران نفت هست یا نیست و اگر هست قابل تجارت هست یا نه. البته پس از آنکه معاينه کردم و دیدم آنوقت شرایطی را که باید معین شود معین میکنم و امتیاز را میدهیم و گمان می کنم اینکار اینقدر مدتی هم طول ندارد و تا بکماه ونیم دیگر ایشان میروند کار خودشان را می کنند معاينه میکنند و ما بهتر میتوانیم بفهمیم که در کدام يك از این ایالات فقط زیادتر است و بهتر میتوانیم استفاده کنیم اما در

قسمت راه که آقای شریعت زاده سؤال فرمودند: در قسمت راه مازندران امسال خیلی سعی شده که نواقصی که در راه مازندران بوده مرتفع بشود. چنانکه پل پهلوی که یکی از بزرگترین پلهاست روی رودخانه نمرد ساخته شده و البته آقایان که این چند روزه تشریف برده اند میدانند که قابل عبور و مرور است در قسمت راجع به فیروز کوه هم که اهالی فیروز کوه شکایت داشته اند که راه از خارج بوده است يك راهی جدیداً ساخته اند که راه از داخل شهر فیروز کوه عبور میکند. در سایر قسمت های سخت و صعب العبور هم مشغولند چه اصلاح کرده اند و چه اصلاح خواهند کرد فقط قسمت از آنجا به جاجرود باقی مانده که آراهم يك قسمتش را درست کرده اند و امید داریم يك اعتباری پیدا کنیم که بقیه اش را هم درست کنیم. اهالی مازندران هم شکایت ندارند رضایت دارند در قسمت فیروز کوه بعلی آباد هم سنگ ریزی شده و بنده خودم هم رفتم که دیدم سنگ ریزش هم خیلی خوب شده در موقع بارندگی زحمتی وارد نمی آرد. راه مشهد سر به بار فروش هم تا یکماه دیگر تمام میشود چون شروع کرده اند به سنگ فرش و سنگ فرش هم تمام میشود و راه خوبی خواهد شد و يك راهی هم ساخته میشود از مشهد سر تا بندر جز از نقطه نظر راه آهن و این قسمت را هم اهمیت داده ایم که زودتر اتوموبیل رو بشود و مبلغی هم خرج آن راه میشود ولی البته راه کاملی ساخته نخواهد شد. قسمت مشهد شر به آمل را هم که فرمودند وزارت فوائد عامه باین قسمت خیلی اهمیت میدهد و مخصوصاً آقای شقاقی که رفته بودند آنجا و معاینه کرده بودند صد و بیست هزار تومان مخارج آنجا را برقرار کرده اند ولی ما اعتباری در بودجه برای این قسمت نداشتیم و البته اگر باز نا آخر سال از طرف مجلس شورای ملی يك اعتبار جدیدی داده شود ممکن است آن راه هم ساخته شود ولی در آن حدودی که در قسمت راههای مازندران مشغولیم و

مبلغی که خرج کرده ایم وقتی با سایر جاها مقایسه کنیم بیشتر از سایر جاها خرج شده اما البته بنده خودم هم تصدیق میکنم که راههای ایران راه های شوسه حسانی نیست. بنده مخصوصاً دیروز با مهندسینی که در فوائد عامه داریم مذاکره میکردم که چه باید بکنیم راجع به راه سازی که این همه مردم و نمایندگان شکایت میکنند که راه خوب نیست ولی باز دیدیم این پولهایی که بطرق و شوارع داده میشود برای این مقصود کافی نیست. تقریباً هشت هزار کیلو متر راه است که باید اداره طرق و شوارع آن را اداره کند. بنده مخصوصاً این کتابچه را این جا آورده ام که عرض کنم. يك راهی است بین میلان و لالاک که در ایتالیا ساخته شده (و همین مدتی قبل که نماینده ما شقاقی رفته بود برای شرکت در کنفرانس طرق و شوارع بجهت افتتاح این راه خودش دیده است) طول آن هشتاد و چهار کیلومتر است و يك قسمتی است از خاک ایتالیا. البته نمیشود گفت دولت ایتالیا مثل امریکا خیلی با ثروت است ولی خوب یکی از ممالک مهم اروپا است. و برای این قسمت راه که تقریباً سیصد و چهارده فرسخ است هشت میلیون تومان خرج کرده است و فقط دوازده متر عرض راه است. ملاحظه بفرمائید هشت میلیون پول وقتی در چهارده فرسخ راه خرج شود البته يك راه خوبی میشود. وقتی ما يك همچو راهی را میرویم در اروپا می بینیم و بر میگردیم می آئیم اینجا آنوقت میگوئیم راهها خراب است. بنده دیروز حساب کردم که از اینجا به قزوین اگر بخواهیم پست ترین راهی که امروز در اروپا لازم است بسازیم و دوازده فرسخ سیزده فرسخ هم عرض راه نباشد و پنج فرسخ عرض راه را بگیریم و بیست سانتی متر هم قطر سنگ ریزی آن باشد حد متوسطش پانزده قران خرج دارد پنجقران هم که برای جاده کونی و سایر مخارج آن بگیریم ذریعی دو تومان میشود. همه چیزش هم که ساخته شده باشد و فقط بخواهیم سنگ ریزی کنیم ذریعی دو تومان خرج پیدا

میکند و برای صد و چهل و شش کیلو متر راه از اینجا تا قزوین ما باید سیصد هزار تومان خرج کنیم و این تازه يك راهی است که پست ترین راههایی است که در اروپا اصلاً همچو راهی ساخته نمیشود و این کتابچه را بنده آورده بودم این جا آقایان به بینند راهی که در ایتالیا ساخته میشود از قراز ذریعی ده تومان پانزده تومان بیست تومان خرج بر میدارد و البته بقدر پولی که بوزارت فوائد عامه داده میشود باید از اداره طرق و شوارع متوقع بشوند. بنده تصدیق میکنم البته يك پولی که در تمام مملکت باید تصرف برسد از این جا به بندر عباس، از این جا به بوشهر، از این جا به آخر خط مازندران ممکن است حیف و میل هم بشود اما آن قسمتی را که می فهمیم و ممکن است تصور شود همیشه مقش فرستاده ایم و اقدامات کرده ایم و وزارت فوائد عامه همیشه نظارت خودش را داشته و سعی داشته است که با همین پول يك کارهایی بکند البته ملاحظه فرموده اید الان در راه بندر عباس به کرمان دارنند کار میکنند و هم چنین از این جا به خط مازندران و در خط تبریز و همه جا مشغول کار هستند ولی فرض بفرمائید يك اشخاصی میآیند این جا میگویند راه مراغه چرا خراب است راه مراغه را دولت ایران يك شاهي خرجش نکرده. آن کسیکه مینویسد راه مراغه چرا خراب است البته يك آدم مغرضی است مثل این است که بگویند کویر حوض سلطان چرا خراب است خوب کویر حوض سلطان را کسی نساخته یا در راه مراغه کسی خرج نکرده برای اینکه از راه دریاچنه ارومیه يك راهی دارد که میآید مراغه و دیگر احتیاجی نداشته اند که راهی ساخته شود و آن هم صد و پنجاه هزار تومان خرج دارد. این قسمت ها خارج از سؤال آقایان ولی چون همه روزه قبل از دستور راجع به این قسمت مذاکرات میشود بنده هم موقع را مقتضی دیدم و مقتم شردم که در ضمن جواب آقایان این قسمتها را هم عرض کنم

نایب رئیس - آقای شیروانی

آقا سید یعقوب - بنده اخطار دارم

نایب رئیس - بفرمائید

آقا سید یعقوب - ماده پنجاه و چهار می گوید در بدو و ختم مجلس باید سؤال بشود نه در وسط مجلس. حالا مختارید. این یکی و دیگر این که ناطق از موضوع باید خارج نشود. من هر دو را بعرض مجلس میرسانم آنوقت مختارید (ماده پنجاه و چهار - نمایندگانت میتوانند در بدو یا ختم مجلس از وزراء سؤالات نمایند).

نایب رئیس - در قسمت سؤالات همیشه آقایان نمایندگان تقاضا میکردند و قبل از اینکه وارد دستور بشوند سؤالی میشد حالا هم بعضی از آقایان سؤالات کرده بودند آقای معاون هم حاضر شده بودند برای جواب. حالا چنانچه مجلس موافق نیست وارد دستور میشود. آقای دادگر

دادگر - عرض کنم این کلمه (میتوانند) اختیاری است و بالاخره نظائر و امثال هم دارد که در فاصله ها سؤال میشده است و دیگر اینکه از همه چیز بالا تر نژاکت است. ایشان همکار شما هستند آقای آقاسید یعقوب: راجع به يك موضوعی سؤال کرده اند حرف هم زده اند حالا بکمرتبه در ضمن کار حرف ایشان را ازین ببرید خوب نیست و ممکن بود در موقع دیگر بطور خصوصی تذکر بدهید و استدعا میکنم اجازه بفرمائید آقای شریعت زاده حرفشان تمام شود.

نایب رئیس - بسته است بنظر مجلس چون سابقاً هم در بین دستور سؤال میشده. حالا چنانچه مجلس مخالف است بفرمائید وارد دستور شویم. آقای کاررونی

کاررونی - بنده بر طبق این نظامنامه فرمایشات آقای

آقا سید یعقوب را تصدیق میکنم لیکن سابقه ...
(همه نمایندگان)

کازرونی - اجازه بدهید. هیچ نمیشود گفت که سابقین ملتفت نظامنامه نبوده اند و اصلاً این ادعا هیچ دلیلی برایش نیست و باید در مقابل ادعا دلیل باشد. قانون این است اما سابقه از دوره چهارم و پنجم تا حالا که بنده خاطر دارم این است که در بین مذاکرات یعنی وقتی که مذاکرات نبوده سئوالات شده است علاوه بر این هیچ ضرر و نقص بجائی وارد نمی آورد و گمان نمی کنم مانعی داشته باشد.

نایب رئیس - عرض کنم چون عبارت، نظامنامه (میتوانند) است و نفی هم ندارد که در وسط نمیشود مذاکره کرد از اینجهت آقایان اگر مخالفند باید پیشنهاد بکنند. آقای شریعت زاده

شریعت زاده - بنده ضرور نمیدانم که راجع باین اخطار و استناد باین ماده دلالتی اظهار شود و شاید خود بنده هم موافق باشم که باید (میتوانند) تعبیر شود باینکه در بدو و ختم مجلس باید سؤال شود لیکن تصور میکنم در اینخصوص يك سابقه هائی هست بعلاوه يك سؤالی هم شده است و این مانع از این نیست که مجلس شورای ملی اجازه بدهد که این سؤال ختم شود و استدعا میکنم اجازه بفرمایند دو کله از این سؤال را که باقی مانده است تمام کنم.

جمعی از نمایندگان - بفرمائید

نایب رئیس - بفرمائید

شریعت زاده - آقای معاون راجع به اعطای امتیاز به شرکت ایرانی میفرمایند که متخصص داریم و فرستاده ایم به مازندران بعد از ختم مطالعات او امتیاز داده خواهد شد بنده مانع الجمع نمیدانم برای اینکه شرکت ایرانی که میخواهد رسیدگی کند البته بوسیله متخصصین این کار را میکنند و خود این مسئله يك کله است. بعلاوه تصور میکنم آنها بهتر به حفظ مصلحت های خودشان

آشنا هستند و نمیتوان گفت که چون دولت میخواهد يك متخصص بفرستد متخصص دیگر نظرش قابل این نیست که طرف توجه واقع شود. بنا بر این تصور میکنم جوانی که ایشان دادند مانع از این قسمت نیست قسمت دیگر که راجع به راه فرمودند عرض میکنم مطابق اعلانی که کرده اند در این راه کامیون نمیتواند عبور کند و چند روز دیگر هم باران شروع میشود و همان وضعی است سابق در کار هست و بنظر بنده باید وزارت فوائد عامه تا هر حدی که پیش میرود طوری استحکام کار را در نظر بگیرد که در آتیه مجبور نشود يك وجوهی برای مرمت آن خرج کند که از بین نرود. این راجع به قسمت راه. قسمت دیگر که مربوط بساختمان راه بار فروش و آمل است عرض میکنم که بنظر بنده چنانکه همه آقایان نمایندگان هم مطلعند اهمیت این راه مخصوصاً از نقطه ارزاق طهران این است که به آمل مربوط و متصل بشود و دولت باید کمال توجه را داشته باشد و گمان نمیکنم اگر اعتبارات بمصرف صحیح رسیده باشد و محلی بخواهند مجلس شورای ملی مضایقه کند و استدعا می کنم که آقای معاون به هیئت دولت تذکر بدهند که زودتر اقداماتی در این باب بفرمایند

آقا سید یعقوب - بنده باز در این جا اخطار دیگری دارم ماده پنجاه و پنج را بفرمائید قرائت کنند...

نایب رئیس - بله بطور اختصار باید مذاکره شود ولی

چون دو سه سؤال بود از این جهت قدری طول کشید

معاون وزارت فوائد عامه - سؤالی که آقای شریعت زاده راجع به نفت فرمودند بنده عرض کردم طولی نخواهد کشید و دولت نظریات خودش را بابت اطلاعات کاملی که بدرد آن کسی هم که میخواهد امتیاز بگیرد خواهد خورد در ظرف یکماه دیگر میدهد. یعنی میگوید که در اینجا فقط هست بانیست و وقتی که این اطلاع را داد البته صاحب امتیاز بهتر می تواند برود مشغول کار بشود و مجلس شورای ملی

هم بهتر میتواند این امتیاز را بدهد. اما راجع به راه مازندران همانطوری که فرمودند ما خودمان متوجه این قسمت هستیم و البته راه آمل خیلی مهم است و باید ساخته شود ولی اینکه فرمودند راه ها را از اول طوری بسازند که در آتیه نواقص پیدا نکند، این نمیشود برای اینکه ابتدا سعی میکنند که راه باز شود و قابل اتوبوس رانی بشود و البته بعد از آنکه راه باز شد اگر نواقصی هم داشته باشد رفع میکنند. این راه پارسال ساخته شده امسال هم پل بهلوی ساخته شده و هر دورا نمیتوانیم با هم سازیم و حالا که پل نمرودی یعنی پل بهلوی تمام شد میتوانیم راه را اداره کنیم

جمعی از نمایندگان - دستور

نایب رئیس - قانون بلدی از ماده سی و سه مطرح است.

زوار - بنده يك پیشنهاد راجع بدستور کرده ام

(پیشنهاد مزبور بشرح ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم لایحه سیم کشتی در درجه اول جزو

دستور شود

نایب رئیس - بفرمائید

زوار - تقریباً بیست روز است قانون بلدی مطرح است و آن اندازه که در این باب لازم بوده است کوشش شده. این لایحه سیم کشتی يك مسئله ایست که برای ایالات و ولایات فوق العاده لازم است و اتصالاً به آقایان نمایندگان که محلشان تلگراف ندارند و اهالی محل فهمیده اند که این لایحه سیم کشتی تقدیم کمیسیون بودجه شده تلگراف میرسد و روی میز تحریرشان مقدار زیادی تلگراف است که از ولایات آمده این است که استدعا میکنم اجازه بفرمایند این در ماده که چند دقیقه بیشتر طول ندارد بگذرد بعد داخل در لایحه بلدی بشویم. برای اینکه تقریباً نزدیک است هیئت رئیس هم مدتش تمام شود و در ظرف این پنج شش روز هم لایحه بلدی تمام نخواهد شد و یکماه دیگر طول خواهد کشید باین

جهت بنده از آقایان خواهش میکنم که موافقت بفرمایند و اجازه بدهند این مسئله سیم کشتی زودتر بگذرد.

رئیس - آقای دادگر

دادگر - موافقم

رئیس - آقای رفیع

حاج آقارضا رفیع - موافقم

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - بنده البته با مسئله سیم کشتی هم کاملاً موافقم و هم عقیده مند هستم که بعد از آنکه قانون بلدی گذشت هیچ قانونی نگذرد مگر این مسئله سیم کشتی زیرا طرف احتیاج مرده است لیکن این قانون بلدی در دست است و اینهم فوق العاده مهم است و واجب است که مملکت دارای يك بلدیة های قانونی بشود بنا بر این بگذارند چند ماه دیگر مطرح شود و بگذرد آنوقت بنده هم موافقت میکنم با پیشنهاد آقا.

نایب رئیس - رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای

زوار آقایان موافقین قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب نشد. لایحه بلدی از ماده

۳۳ مطرح است.

(بمضمون ذیل خوانده شد)

ماده ۳۳ - انجمن بلدی برای سرعت جریانات و سهولت انجام وظائف کمیسیونهای از بین اعضاء خود انتخاب و مسائل مربوطه را مراجعه مینماید که قبلاً در کمیسیونها مذاقه و رسیدگی شده راپورت کتبی آن توسط مقرر انجمن تقدیم گردد در مواقع فوری که اکثریت اعضاء رأی بدهند ممکن است بدون ارجاع بکمیسیون در انجمن مطرح شور واقع شود مطالبی که در انجمن مطرح مذاکره واقع میگردد باید هیئت رئیس نسخه متعدده از آن ترتیب داده يك روز قبل از انعقاد جلسه بین وکلای بلدی توزیع نمایند

تبصره - در موارد لازمه کمیسیونهای منتخبه میتوانند بوسیله رئیس انجمن اشخاص خارج را برای مزید اطلاعات که موجب تسهیل و پیشرفت امور بلدی و منافع عمومی باشد در جلسات کمیسیون دعوت کنند و اشخاص مذکور حق رأی نخواهند داشت.

نایب رئیس - آقای دشتی

دشتی - این ماده تقریباً فرع زائد بر اصل است. انجمن بلدی که حد اقل آن شش نفر و حد اکثر آن بیست و یک نفر است دیگر نمیتواند چندین کمیسیون داشته باشد کمیسیون غالباً از برای مجالس خیلی بزرگ است که اقلاً صد نفر هشتاد نفر عضو داشته باشد که نتوانند يك قضیه را زود درش بحث بکنند آن وقت می فرستند به کمیسیون. اما يك مجلسی که خودش شش هفت نفر است این دیگر نمیتواند کمیسیون داشته باشد و تصور میکنم تنظیم این ماده فقط از نقطه نظر تقلید از مجلس شورای ملی بوده است والا الزامی نداشته اند علاوه بر این مخصوصاً ما در کمیسیون بودجه این را تجربه کرده ایم مطالبی که میرود به سوکمیسیون و برمیگردد به کمیسیون عین همان مذاکرات و اتلاف وقتهایی که در سوکمیسیون شده در کمیسیون هم تجدید میشود. پس بنا بر این لزومی ندارد که انجمن بلدی را منقسم کنیم بچندین کمیسیون و اوراتی طبع بکنند و بالاخره رو بهمرفته بیشتر وقت تلف کنند

مخبر - بنده تصور نمیکم این ماده ضرری داشته باشد زیرا در موقع شور اول بعضی از آقایان پیشنهاد کردند که همراهی انجمن بلدی به يك جلسه داشته باشد بعضی فرمودند سالی دو ماه متوالیاً جلسه داشته باشد و آن ماده چون هنوز مطرح نشده است و تکلیفش معلوم نیست کمیسیون قائل شده است هر ماه سه جلسه داشته باشد بعلاوه يك مؤسسه که جدیداً تأسیس میشود کارهای خیلی زیاد است و مردم مانوس نیستند، معتاد نیستند وکلای بلدی آشنا نیستند باین که سرعت جریان بدهند بموضوعاتی

که مطرح مذاکره میشود و برای اینکه چیزهایی که در انجمن بلدی مطرح میشود يك سو کمیسیون داشته باشد در شهرهای بزرگ مثل طهران و مراکز ایالات گفته اند لو اجبی که میآید بانجمن مثل مجلس شورای ملی برود بکمیسیون تا در آنجا کاملاً دقت بشود بعد بیاید به انجمن تا آنکه زودتر و سهلتر بگذرد و اینهم که بعضی از آقایان فرمودند این ماده حکم نظامنامه را دارد و از وظایف داخلی است. عرض میکنم که البته خاطرشان هست بعضی از قوانین از مجلس گذشته که مواد آن موکول بنظامنامه شده که وزارتخانه باید تنظیم کند ولی هنوز تنظیم نشده و از این جهت يك اشکال در عمل پیدا شده است. از جمله نظامنامه قانون استخدام کشوری است. بنا بر این برای اینکه يك مسائلی که در این قانون تقریباً حکم نظامنامه را دارد در ضمن این قانون تنظیم شده باشد که آنها بهتر آشنا و نزدیک بعمل بشوند از این جهت این قید را کرده اند

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

روحی - بنده مخالفم با کفایت مذاکرات

نایب رئیس - بفرمائید

روحی - عرض کنم تکلیف ماده بالاخره معلوم نشد و بنده نفهمیدم نظر مجلس به چیست. این ماده يك چیز زائدی است و بنده عقیده دارم که باید در نظامنامه قید کرد و این قدر هم احتیاج ندارد در اطرافش صحبت شود.

آقا سید یعقوب - بنده موافقم با کفایت مذاکرات روحی - اجازه میفرمائید؟ اگر آقایان مایلند بنده هم مخالفم را پس میگیرم

نایب رئیس - مخالفی نیست؟

جمعی از نمایندگان - خیر

نایب رئیس - پیشنهادات قرائت میشود.

(بشرح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم در ماده ۳۳ کلمه (میتواند) در سطر اول بعد از عبارت انجمن بلدی اضافه شود.
دکتر طاهری

نایب رئیس - آقای دکتر طاهری

دکتر طاهری - این اصلاحی که بنده پیشنهاد کرده ام برای رفع اشتباه و اشکال آقای دشتی نماینده محترم بود و آن این است که انجمن مجبور نباشد که همیشه کمیسیونهایی از بین خود انتخاب نماید مگر در موقعی که لازم باشد و احتیاج داشته باشد و گمان میکنم آقای مخبر هم قبول بفرمایند

مخبر - بنده قبول میکنم.

نایب رئیس - پیشنهاد آقای فیروز آبادی

(باین ترتیب خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم که در ماده ۳۳ که در آخر ماده نوشته شده يك روز قبل از انعقاد بین وکلای بلدی توزیع نمایند نوشته شود يك روز قبل از انعقاد جلسه بعد توزیع نمایند.

نایب رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - چون این جا مینویسد: (در مواقع فوری که اکثریت اعضاء رأی بدهند ممکن است بدون ارجاع بکمیسیون در انجمن مطرح شور واقع شود. مطالبی که در انجمن مطرح مذاکره واقع میگردد باید هیئت رئیسه نسخ متعدده از آن ترتیب داده يك روز قبل از انعقاد جلسه بین وکلای بلدی توزیع نمایند) این جا لازم است کلمه (بعد) هم باشد. مراد البته معلوم است اما اصلاح عبارتی است که خوب توضیح میکند مطلب را که مراد جلسه بعد است نه همان جلسه و اگر اضافه نشود عبارت صحیح نیست

مخبر - منوط به رأی مجلس است

نایب رئیس - رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای

فیروز آبادی آقایان موافقین قیام فرمایند

(عده مختصری قیام نمودند)

نایب رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای کازرون

(بنحو ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم که بعد از تقدیم گردد اضافه شود که در انجمن مطرح شود
نایب رئیس - بفرمائید

کازرون - این ماده موهم از این است که بعد از آنکه راپورتش را تقدیم کرد دیگر همان رأی است و بموقع اجرا می آید. موهم است مصرح نیست بدلیل اینکه بعدش مینویسد: در موقع فوری که اکثریت اعضاء رأی بدهند ممکن است بدون ارجاع بکمیسیون در انجمن مطرح شود. این مثل این است که همچو سابقه داشته که ممکن نبوده و حالا این قید را اینجا آورده در صورتیکه البته اینطور است و لازم باین قید انداً نبوده و یا بودن این قید که ممکن است بدون ارجاع بکمیسیونهای منتخبه مطرح شور واقع نشود گویا در غیرش ممکن نیست این است که بنده قید کرده ام که بعد از این که راپورتش را داد اضافه شود که مطرح شور واقع شود.

مخبر - بسته است به رأی مجلس

نایب رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقای کازرون

آقایانیکه موافقند قیام فرمایند

(عده قلبی قیام نمودند)

نایب رئیس - قابل توجه نشد

(پیشنهاد دیگر آقای کازرون ترتیب ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم که از (در مواقع فوری - تا واقع شود)

حذف شود

نایب رئیس - بفرمائید

کازرون - اینجا میل داشتم که آقای مخبر توجه فرمایند

و يك توضیحی بدهند. این جا میگوید: در مواقع فوری

که اکثریت اعضاء رأی بدهند ممکن است بدون ارجاع

بکمسیون در انجمن مطرح شور واقع شود. بندسؤال
میکنم که اگر چنانچه اکثریت اعضا رای نداد ممکن
نیست در انجمن مطرح شور واقع شود؟ و حال آنکه
ممکن است و لازم نیست بکمسیون های منتخبه وارد
شود مگر اینکه انجمن رای بدهد و هر وقت انجمن
رای داد ارجاع میشود بکمسیون های منتخبه بنا براین
عرض میکنم هیچ لزومی ندارد و این جمله زائد است
و این اختیار برای انجمن هست این مسبق به عدم
امکان است.

مخبر - بسته برای مجلس

نایب رئیس - رای میگیریم به پیشنهاد آقای کازرونی
آقایان موافقین قیام فرمایند
(عده قلیلی قیام نمودند)

نایب رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای دشتی
(بمضمون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم ماده ۳۳ اینطور نوشته شود:
انجمن لای الاقتضا میتواند یکی از مسائل را بکمسیون
که از افراد خود انجمن تشکیل میدهد ارجاع نموده
که در آن مطالعه نموده و نظریات اشخاص مطلع را
جلب نموده راپورت خود را بانجمن تقدیم نماید.

نایب رئیس - آقای دشتی

دشتی - بنده پیشنهاد خیلی توضیح ندارد اصولاً
همانطوری که عرض کردم انجمنهای بلدی کمیسیون
لازم ندارند حالا فرضاً يك مسأله پیدا شد که نمیتواند
در انجمن مطرح کنند و میخواهند بچند نفر ارجاع
نمایند. این حق را بانجمن بدهند که بکمسیون
بفرستد و کمیسیون مطالعات خودش را بکند و از
اشخاص بصبر و مطلع هم اطلاعات حاصل کند ولی این
ترتیب اسباب زحمت است و این شکلی که بنده پیشنهاد
کرده ام بهتر و ساده تر است.

مخبر - با قبول کله (میتواند) تصور میکنم نظریه

آقا هم نامین شده باشد

نایب رئیس - رای میگیریم به پیشنهاد آقای دشتی
آقایان موافقین قیام فرمایند
(عده قلیلی قیام نمودند)

نایب رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای
دکتر طاهری
(باین نحو خوانده شد)

اصلاح عبارتی ذیل را پیشنهاد میکنم در سطر دوم
(مراجعه مینماید) تبدیل شود بمراجعه نماید
مخبر - بنده قبول میکنم

نایب رئیس - سه فقره پیشنهاد راجع به حذف
رسیده است قرائت میشود
(بشرح ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم که این ماده حذف شود

روحی
بنده پیشنهاد میکنم ماده ۳۳ با تبصره حذف شود
بهبهانی

بنده پیشنهاد میکنم ماده ۳۳ و تبصره آن حذف
شود

نایب رئیس - نظر باینکه این پیشنهادها مربوط
بحذف است در موقع رای گرفتن بماده آقایان که موافقتند
با این پیشنهادها رای نمیدهند...

بهبهانی - بنده توضیح دارم

نایب رئیس - بفرمائید

بهبهانی - بهمان صورت اولیه که این ماده نوشته شده بود
کاملاً جزء نظامنامه بود. ما نباید وقت مجلس را صرف
نظامنامه بکنیم خصوص با پیشنهادی که آقای طاهری
فرمودند که لفظ (میتواند) را اضافه کنند و این
لفظ الزام را هم از بین برد. این کار عادی است. يك
مطلبی وارد میشود بانجمن. انجمن همینطور که میتواند
تمام اعضایش بیک مطلبی رسیدگی کنند و رای خودشان

را بدهند همینطور هم میتوانند بعضی از اعضا را در آن
باب دخالت بدهند که زودتر نظریات خود را بانجمن
راپورت دهند و در هر صورت عرض می کنم که
این امر قانونی نیست بلکه يك امر نظامنامه است
و چنانکه ملاحظه مینمائید این قسمت در نظامنامه
مجلس هم نوشته شده و ما در اینجا امر نظامنامه را
خلط میکنیم با قانون و قانون را از صورت قانونیت
سلب میکنیم. این است که بنده و سایر آقایان پیشنهاد
کرده ایم که این چون امر نظامنامه است از این جهت
باید حذف شود.

نایب رئیس - رای میگیریم ماده ۳۳ آقایان که
تصویب میکنند قیام فرمایند
(اغلب نمایندگان قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد

بعضی از نمایندگان - تنفس

زوار - بنده مخالفم

نایب رئیس - بفرمائید

زوار - این نفسها در کجا خفه شده است که هی
میگوئیم تنفس، تنفس؟! کاری نکرده ایم که میخواهیم
تنفس بدیم فقط جمعی از آقایان قبل از دستور مذاکراتی
کرده اند. هوای این جا هم که خیلی خوبست درها هم
باز است آقا: کارتان را بکنید شما موظفید بکار کردن
ملکت از شما کار میخواهد

نایب رئیس - رای گرفته میشود به تنفس آقایان
موافقین قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد

(در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل و بفاصله

نیمساعت مجدداً تشکیل گردید)

نایب رئیس - ماده ۳۴ مطرح است

(بشرح آتی خوانده شد)

ماده ۳۴ - حاکم و معاون یا رئیس دفتر حکومت
و مدیر اداری بلدیة حق حضور و مذاکره در جلسات
انجمن و کمیسیونها دارند ولی حق رأی نخواهند داشت.

نایب رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - اینجا مینویسد: (حاکم و معاون یا
رئیس دفتر حکومت) گمان میکنم کافی باشد که نوشته
شود: حاکم یا نماینده آن نماینده اعم است. ممکن است
معاونش باشد یا رئیس دفتر باشد و گمان میکنم رئیس
دفتر مورد نداشته باشد و نماینده اعم است

نایب رئیس - آقای زوار

زوار - مخالفم

نایب رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - مخالفم

نایب رئیس - آقای احتشام زاده

احتشام زاده - اگر بنویسیم نماینده حکومت آنوقت
ممکن است یک نفر ثابت یا یک نفر عضو است حکومتی را
به نمایندگی بفرستند برای حضور در انجمن. در صورتیکه
منظور از حضور نماینده حکومت این است که انجمن در
مسائل محلی از اطلاعاتی که حاکم دارد استفاده نماید
باین جهت نوشته شده است حاکم یا معاون او چون
معاون قائم مقام حکومت است. یا رئیس دفتر و مقید
گردیم که این دو نفر باشند که يك عضو استی نباشد و
عضو مهمی باشد که از جریانات اطلاع داشته باشد که
حضورش در انجمن مؤثر باشد

نایب رئیس - آقای زوار

زوار - عرض کنم اینجا مینویسد: حاکم و معاون
یا رئیس دفتر حکومت و مدیر اداری بلدیة حق حضور
و مذاکره در جلسات انجمن و کمیسیونها دارند ولی حق
رأی نخواهند داشت. این يك مؤسسه ملی است بنده
تصور میکنم دخالت دادن حکومت در امور ملی هیچ دلیل ندارد

اگر مقصود این است که حاکم میتواند داخل شود چون این مؤسسه يك مؤسسه ملی است حاکم هم مثل سایرین که مستمع آزاد هستند میتواند داخل شود حرفهای انجمن را استماع کند و الا در اینجا موجبی ندارد که حاکم بیک سمت رسمی برود و در اینجا دخالت کند باین جهت بنده مخالفم

نایب رئیس - پیشنهاد آقای روحی قرائت میشود (باین مضمون قرائت شد)
پیشنهاد میکنم که فقط حاکم در انجمن بلدی حق رأی داشته باشد.

نایب رئیس - آقای روحی
روحی - بنده می بینم در این قانون بلدی تمام نظامات و مقرراتیکه برای مجلس شورای ملی معین شده تعیین شده است و حال آنکه باید فرق داشته باشد مثلاً در مجلس معمول است که وزراء بیابند و حق دارند که در مجلس حاضر شوند و در مذاکرات شرکت کنند ولی حق رأی دادن ندارند عین همین مسئله را در مورد انجمن های بلدی منظور کرده اند و گفته اند که حاکم حق حضور دارد ولی حق رأی ندارد در صورتیکه عظمت مجلس غیر از انجمن بلدی است و بعقیده بنده در انجمن بلدی باید بحاکم حق رأی داد و الا معنی ندارد کسیکه مسؤولیت کاری را دارد حق رأی نداشته باشد و بنده باین نظر مخالفم که يك مشت اشخاصی را در ولایات مثل ریشه خاکی بجان مردم بیندازند که خون مردم را بمکنند عقیده بنده این است که در همه جا حکام رؤسای انجمن بلدی باشند اگر بنا باشد که حاکم حق رأی نداشته باشد رئیس انجمن بلدی که از طرف شهر معین میشود از این وضعیت استفاده می کند و این برخلاف عدل و انصاف است

نایب رئیس - آقای حاج شیخ بیات
حاج شیخ بیات - من تعجب میکنم از آقای روحی

آقا سید یعقوب - بنده مسترد میدارم. درست گفت نایب رئیس - پیشنهاد آقای کاررونی. يك پیشنهادی هم در همین زمینه از آقای اعتبار رسیده است که هر دو قرائت میشود

(بمضمون ذیل قرائت شد)
بنده پیشنهاد میکنم ماده ۳۴ نوشته شود حاکم یا نماینده حکومت کاررونی بنده پیشنهاد میکنم بجای معاون یا رئیس دفتر نوشته شود یا نماینده حکومت (اعتبار)

نایب رئیس - آقای اعتبار
میرزا احمد خان اعتبار - عرض میکنم توضیحی را که آقای احتشاه زاده داده اند صحیح است در يك قسمت از ولایات حکام معاون ندارند و رئیس دفتر دارند ممکن است برای او هم بدائی حاصل شود که نتواند حاضر شود از این جهت بنده پیشنهاد کردم که حکومت حق داشته باشد از طرف خودش هر کس را که مفید می داند بانجمن معرفی کند و بانجا بفرستد و این بهتر است.

مخبر - منظور از این قید يك تشریفات است که کمیسیون در ضمن تنظیم این لایحه خواسته برای انجمن بلدی قائل شود در واقع این ماده يك احتراماتی برای انجمن قائل شده زیرا ممکن است حکومت يك کسی را که هیچ اطلاعاتی نداشته باشد بخیر بفرستد از این جهت کمیسیون این قید را کرد که حاکم یا خودش حاضر شود یا معاون و اقلاً رئیس دفترش را بفرستد.

نایب رئیس - آقای کاررونی
کاررونی - عرض میکنم آقایان میفرمایند شاید حکومت بکنفر آدم بیقدر را بانجمن فرستاد بنده نمی دانم که این شاید را چرا شامل رئیس دفتر نمی فرمائید شما چرا عکس قضیه را در نظر نمیگیرید و برای چه فقط مقید بکلمه هستید. ممکن است حاکم بکنفر آدم باقدر

تر و مفید زیرا بانجمن بفرستد در بسیاری از ولایات به طوری که آقای اعتبار فرمودند انجمن بلدییه هست حاکم هم هست ولی معاون ندارد نظیرش بندر لنگه و بندر عباس است که موقعیت انجمن بلدییه آنجا فوق العاده مهم است حکومت هم هست ولی معاون حکومت نیست. بنده عرض میکنم کلمه معاون اعم است از اینکه رئیس دفتر باشد یا معاون حکومت یا کس دیگری که مفید باشد هر کسی را که خود حاکم معرفی کند بهتر است -

نایب رئیس - آقای مخبر.
مخبر - بسته برآی مجلس است.
نایب رئیس - رای گرفته میشود بقابل توجه بودن این پیشنهاد آقایانیکه قابل توجه میدانند قیام فرمایند.
(معدودی قیام نمودند)

نایب رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهادی از طرف آقای دشتی راجع بحذف ماده رسیده است قرائت میشود (بشرح ذیل قرائت شد)
بنده پیشنهاد میکنم ماده ۳۴ حذف شود.

نایب رئیس - آقای دشتی
دشتی - بنده عرض میکنم این ماده و چند ماده بعدش اصلاً باید در نظامنامه ذکر شود و بیخود وقت مجلس در اینجا تضییع میشود بقول یکی از آقایان نمایندگان خوب است در اینجا نوشته شود اعضاء بدون اجاره رئیس حق حرف زدن را نداشته باشند. این جور چیزها را نباید در این جا نوشت باید موصول بنظامنامه کرد. انجمن های بلدییه را باید يك قدری استقلال داد تا بتوانند مطابق عقاید و نظریات خودشان عمل کنند حاکم را میخواهد بپذیرد مختار است معاون را میخواهد بپذیرد مختار است اینها يك مراتبی است که ما باید در نظامنامه ذکر کنیم. مثلاً ماده بعد میگوید نوشتن صورت جلسه بمعهده منشی

است اینها يك چيزهائي است که باید در نظامنامه ذکر شود از این جهت بنده این ماده را زائد میدانم و پیشنهاد حذف کردم

نایب رئیس - در موقعی که رأی باصل ماده گرفته میشود آقایانیکه معتقد بحدفند رأی نخواهند داد رأی گرفته میشود بماده سی و چهارم. آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند.

(عده زیادی قیام کردند)

نایب رئیس - تصویب شد. ماده سی و پنج مطرح است.

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده ۳۵ - صورت مذاکرات هر جلسه وتصمیمات انجمن در دفتر مخصوص ثبت و بامضای اعضاء حاضر و رئیس میرسد. نوشتن صورت مجلس و ثبت تصمیمات در دفتر مخصوص بمعهده منشی انجمن است

نایب رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - همانطور که آقای دشتی هم اظهار کردند بنده هم عرض میکنم این مواد جزء نظامنامه است. صورت مجلس را منشی باید بنویسد یا در دفتر مخصوص باید ثبت شود و بامرکب مثلاً باید نوشته شود یا باجوهر اینها قانون نیست. بعلاوه منشی که خودش صورت مجلس را نمینویسد باید بکنفر منشی علیحده بگینند و بنویسند منتهی مسؤل این کار منشی است

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

مخبر - برای اینکه در مواد بعدم ممکن است در موقع مذاکره يك اشکالات تولید شود و شاید همچو بنظر آید که این مواد باید جزء نظامنامه باشد. گر چه صورت ظاهر مواد همینطور است ولی چون این مواد از تکالیف و وظایف اولیه انجمن است زیرا انجمن پس از اینکه تشکیل شد باید بداند تکلیفش چیست و چکار باید بکند نظامنامه را انجمن باید بنویسد ولی پس از تشکیل باید

بداند کی صورت مجلس را باید بنویسد ترتیبات و نظامات داخلی آن چیست تا وقتی که تکالیف اولیه اش را نداند نمیتواند وارد عمل شده و برطبق احتیاجات و نظریات خودش نظامنامه اش را تنظیم کند از اینجهت این مواد در ضمن قانون ذکر شد

نایب رئیس - پیشنهادها قرائت میشود. پیشنهاد آقای بامداد

(باین نحو قرائت شد)

پیشنهاد میکنم قسمتی از ماده سی و پنج اینطور اصلاح شود:

تصمیمات انجمن در دفتر مخصوص ثبت و پس از تصویب اعضاء حاضره بامضاء رئیس میرسد.

نایب رئیس - آقای بامداد

بامداد - عرض میکنم اینجا که نوشته اند (در دفتر مخصوص ثبت و بامضای اعضاء حاضر و رئیس میرسد) این جمله لزومی ندارد زیرا ترتیبات مجلس و همه جا این طور است که صورت مذاکرات را می نویسند و قرائت می کنند بعد رئیس میگوید مخالفی دارد یا نه؟ اگر مخالفی نبود رئیس آنرا امضا میکنند پس اینکار امضای اعضاء را لازم ندارد اولاً این ماده جزو نظامنامه است و اصلاً باید در آنجا ذکر شود و بر فرض که آقای مخبر می خواهند در قانون باشد و اهمیت میدهند پس خوب است همان طور که در مجلس مرعی و در سایر جاها هم مراعات میشود که بعد از اینکه اعضاء موافقتشان را اظهار کردند و مخالفی نبود رئیس امضاء میکند اینجا هم همینطور باشد و همین کافی است.

مخبر - بنده تصور میکنم اگر نماینده محترم يك قدری دقت فرمایند تصدیق خواهند فرمود که همین ترتیبی که در نظر گرفته شده خیلی خوب و بهتر این است که تمام اعضاء آنرا امضا کنند. و اگر غیر از این باشد ممکن است يك معایبی پیدا کند ولی وقتی که فلان عضو امضا کرد دیگر

اظهار عدم اطلاع از فلان کاری که شده نمیکند و از آن دفاع میکند

نایب رئیس - رای میگیریم بقبایل توجه بودن پیشنهاد آقای بامداد آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند (کسی قیام نکرد)

نایب رئیس - رد شد. پیشنهاد آقای کازرونی

(اینطور خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم که در سطر چهارم در ماده سی و چهارم بعد از کله میرسد نوشته شود مسئولیت

نایب رئیس - ماده سی و چهارم تمام شده. در ماده سی و پنج اگر توضیحی دلخواه بدهید

کازرونی - پیشنهاد بنده هم در ماده سی و پنج است نایب رئیس - ماده سی و پنج سطر چهارم ندارد.

در هر حال توضیح بدهید

کازرونی - عرض میکنم يك نفر عضوی که افتخاراً وکالت انجمن بلدی را قبول کرده شما مسئولیت نوشتجات و صورت مجلس را بعهده او واگذار میکنید این نمی شود اگر مقصود شما این است که مسؤل نوشتن آن منشی باشد بنده هم موافقم. در هر حال ماده ابهام دارد از این جهت بنده پیشنهاد کرده ام نوشته شود مسئولیت نوشتن صورت مجلس و ثبت تصمیمات در دفتر مخصوص به عهده منشی انجمن است یعنی مسئولیتش با اوست نه نوشتنش

مخبر - بسته بنظر مجلس است

نایب رئیس - رای گرفته میشود به قابل توجه بودن پیشنهاد آقای کازرونی. آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند

(چند نفری قیام کردند)

نایب رئیس - رد شد. سه فقره پیشنهاد راجع

بحدف رسیده قرائت میشود و بعد بماده رای میگیریم.

(بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم ماده سی و پنج حذف شود

حاج میرزا مرتضی بنده پیشنهاد میکنم ماده سی و پنج حذف شود.

دشتی بنده پیشنهاد می کنم ماده سی و پنج حذف شود زوار

نایب رئیس - رای میگیریم بماده در ضمن تکلیف

پیشنهادها معلوم خواهد شد. آقایانیکه ماده سی و پنج را تصویب میکنند قیام فرمایند.

(عده زیادی قیام کردند)

نایب رئیس - تصویب شد. ماده سی و شش قرائت می شود

(باین کیفیت خوانده شد)

ماده ۳۶ - انجمن بلدی دو ماه بآخر هر سال بودجه سال آینده بلدی را باید تصویب نماید

نایب رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - عرضی ندارم.

نایب رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - نظر بنده مخالفت نیست ولی این دو ماهی که در اینجا تعیین شده عملی نیست چنانچه در مورد مجلس و غیره هم دیده ایم. در قانون اساسی مصرح است که در فلان وقت باید بودجه را بیاورند به مجلس فلانقدر باخرسال مانده باید بودجه سال نو را تصویب کند ولی این عملی نشده حالا اگر آقایان تصور میکنند عملی است و انجمن موفق خواهد شد بنده حرفی ندارم

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

نایب رئیس - رای میگیریم بماده ۳۶ آقایان موافقین قیام فرمایند

(عده زیادی برخاستند)

نایب رئیس - تصویب شد. ماده سی و هفتم قرائت

میشود.

(باین نهج خوانده شد)

ماده ۳۷ - انجمن بلدی در هر ماه لا اقل سه جلسه خواهد داشت و در صورت لزوم بطور فوق العاده نیز تشکیل میگردد

نایب رئیس - آقای کارزونی

کارزونی - بنده عقیده ام این است که در هر ماه دو جلسه کافی است و جلسات فوق العاده را هم که در اینجا تعیین کرده است جلسات عادی و اجباری عقیده بنده در هر ماه دودفعه کافی است

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

نایب رئیس - آقای فهیمی با کفایت مذاکرات

مخالفید یا موافق

فهیمی - مخالفم

نایب رئیس - بفرمائید

فهیمی - عرض میشود یکی از مواد مهم این قانون همین تعیین جلسات انجمن است و باین صورتی که در اینجا نوشته شده است انجمن هیچ نتیجه نخواهد داشت

امیر اسدالله خان عامری - راجع بکفایت مذاکرات باید مذاکره بفرمائید

فهیمی - خواهش دارم جنابعالی اجازه بدهید این يك موضوعی است که در ماده بدست و چهارم هم که راجع بحقوق و موظف بودن یا نبودن اعضاء انجمن مذاکره میشد بنده این تقاضا را کردم که آن ماده مسکوت بماند تا این ماده سی و هفتم تصویب شود.

بنده بطور کلی عرض میکنم چون با دلائلی که داریم میدانیم که تشکیل انجمن در ماهی سه مرتبه هیچ فائده ندارد. پس خوب است اجازه بدهید مذاکرات بشود اگر نظر بنده را تصدیق کردند که هیچ و الا بصورت اولی بماند

نایب رئیس - رأی گرفته میشود بکفایت مذاکرات

آقایانیکه مذاکرات را کافی میدانند قیام فرمایند

(عده زیادی برخاستند)

نایب رئیس - تصویب شد. رأی میگیریم بماده فهیمی - بنده پیشنهادی دارم. بعضی از نمایندگان - وقتی که اعلان رأی داده شد دیگر پیشنهاد نمیشود داد.

نایب رئیس - پیشنهاد آقای بهبهانی قرائت میشود (بشرح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد منبایم ماده سی و هفت به نحو ذیل اصلاح شود: انجمن بلدی جلسات خود را بقدر لزوم معین نموده ولدی الاقتضا فوق العاده نیز تشکیل خواهد شد

نایب رئیس - آقای بهبهانی

آقا میرزا سید احمد بهبهانی - تعیین این مسئله که جلسات انجمن هر ماه یا هر سال یا هر هفته یا چندروز يك دفعه باشد این به نظر بنده جزو نظامنامه است ولی حالا که میخواهند در این مسئله دخالت کنند تعیین کردن اینکه حتماً هفته سه روز یا ماهی سه روز باشد این نظر بنده خارج از متعارف است چون ما نمیدانیم که آنها چقدر کار دارند خود آقایان اعضاء انجمن باندازه کاری که دارند جلسات خواهند کرد میخواهد ماهی يك جلسه باشد یا شش ماه يك جلسه در هر حال این مسئله مربوط بکاری است که انجمن دارد. و خود او باید بنابر مقتضیات و کاری که دارد برای خودش جلسه معین کند. این مال جلسات عادی است. اما يك جلسات فوق العاده هم هست که علاوه بر آن مقدار معین تشکیل خواهد شد پس اگر بطوری که بنده پیشنهاد کرده ام این ماده تنظیم شود به عقیده بنده بهتر است

نایب رئیس - آقای دادگر

دادگر - عرض کنم حضور مبارك اولاً يك چیزی را خدمت آقا سابقه میدهم امروز دهم مهر است. بعضی از نمایندگان - یازدهم است

دادگر - بل یازدهم مهر است و يك مقدار زیادی از این مواد

ارجاع شده است به کمیسیون و ما از آقای تقی زاده و آقای مدرس خواهش کردیم که در کمیسیون تشریف بیورند برای اینکه جلب نظر ایشان را کرده باشیم و زود تر بمقصود برسیم و بنده قبل از اینکه جواب آقا عرض کنم استدعا دارم آقا ارفق و تأمل بفرمائید و بگذارید این ماده زود تر بگذرد. بسیار خوب فرضاً که يك ماده جایش در نظامنامه باشد و در اینجا هم بگذارند این يك مسئله اصولی نیست. يك چیزی فرضاً جایش در نظامنامه بوده حالا این جا نوشته اند. این قدر اهمیت ندارد اما جواب آن فرمایشی که آقای بهبهانی فرمودند این که ما در این جا نوشته ایم قدر اقل سه جلسه باشد برای این بود که ما همچو خیال میکردیم اعضاء انجمن حقوق دارند و باین ملاحظه کمیسیون حد اقل و اکثری را در نظر گرفت که تناسب کم نشود ولی پس از آنکه مسئله حقوق داشتن اعضاء انجمن يك مسئله نظری شد برای این که کار زودتر بگذرد و عملی شود بهتر این است که در این برهه از زمان این ماده باین شکل بگذرد و بمناسبت این که انجمن در موقع افتتاحش کارش زیاد است مقتضی است که همین صورت بگذرد شاید يك مرتبه دیگر محتاج شدیم این قانون را تغییر بدهیم یا مدت را مخدوف بگذاریم ولی حالا که اول کار و موقع تولد انجمن بلدی است و قطعاً محتاج باین است که جلسات زیاد تشکیل دهد بهتر این است که باین شکل بگذرد.

نایب رئیس - آقای مخبر

مخبر - موکول برای مجلس است.

نایب رئیس - رأی میگیریم بقابل توجه بودن پیشنهاد آقای بهبهانی آقابانی که تصویب می کنند قیام فرمایند.

(چند نفری برخاستند)

نایب رئیس - تصویب نشد. پیشنهاد آقای فهیمی

(باین کیفیت خوانده شد)

نوشته شود:

ماده ۳۷ - انجمن در هر سالی دو دوره اجلاسیه خواهد داشت و در هر مرتبه دو ماه بیشتر نخواهد بود نایب رئیس - آقای فهیمی

فهیمی - انجمن بلدی يك هیئت شوروی است و برای مذاکره در امور مرده است يك کار هی معنی هم دارد. اساساً انجمن باید يك مسائلی را تصویب کند و اداره بلدیة مجری آن باشد اگر بنا باشد انجمن بلدی تا آخر سال مختار انعقد جلسه بشد تا خودش کار خواهد کرد و نه خواهد گذاشت اداره بلدیة کار کند انجمن باید دو دوره داشته بشد یکی در وسط سال برای رسیدگی بحساب و مراجعه بمور سال گذشته و یکی در آخر سال برای در نظر گرفتن بودجه و مسائل سال بعد و در هر دفعه پیش از بدست روزی و وزم نباید باشد در اینجا به مناسبت اینکه شاید يك کار های زیادی داشته باشند دو ماه پیش بینی کردیم که در ظرف این مدت دو ماه انجمن تمام مسائل و کار های مربوطه را پیش بینی کند و در نظر بگیرد بعد بدهد اداره بلدیة که او اجرا کند و در فواصل جلسات انجمن ممکن است يك کمیسیون هائی معین کند برای جلسه بعد. اینکه نوشته شده است هر ماهی سه جلسه. بنده عرض میکنم وقتی انجمن هر روزه در تمام سال جلسه داشته باشد هیچ کار نمیکند و وقتی هم که فواصل بین جلسات زیاد باشد باز کاری نخواهد کرد و باید وظائف و کارش محدود باشد انجمن باید يك اصولی را مرتب و منظم کند بعد اداره بلدیة که مأمور اجراء آن را اجرا کند. اگر اینطور باشد به عقیده بنده انجمن هیچ کار نخواهد کرد و مثل سابق بزودی اسباب انحلال خودش را فراهم خواهد آورد و صورت خارجی پیدا نخواهد کرد.

مخبر - با این فرمایشات که آقا فرمودند برای وکلای

بلدیه همان يك رأى حق حیاة باقى ماند. آنهم اگر داشته باشند زیرا از يك طرف میگوئیم ملزمند که هر طبقه و صنفی بدون حقوق عضو باشند و در مدت دو ماه کار و کاسبی و زندگانشان را کنار بگذارند و در جلسات انجمن حاضر شوند و امور بلدی را اداره کنند راجع بوظائف انجمن بلدی يك چیزهاى است که اگر درست ملاحظه فرمائید از حالا نمیشود پیش بینی کرد ممکن است مثلاً حریقى واقع شود، زلزله بشود و طوری بشود که مجبور شود انجمن تشکیل شود و اعانه جمع کند یا اقدامات بکند ولی اگر چنانچه مقید باشد که دو ماه با آخر سال مانده تشکیل شود تمام کارهای بلدیة مختل و معوق می ماند و هیچ کاری هم عملی نخواهد شد.

نایب رئیس - رای گرفته میشود به پیشنهاد آقای فهیمی آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند (دوسه نفر قیام نمودند)

نایب رئیس - رد شد. پیشنهاد آقای شریعت زاده (باین مضمون خوانده شد)

پیشنهاد میکنم عبارت ذیل بر آخر ماده سی و هفت اضافه شود:

و در تمام مواردی که يك ربع از وکلای بلدی تشکیل جلسه را از رئیس انجمن تقاضا نمایند باید انجمن تشکیل شود.

نایب رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - در اینجا ذکر شده است که در مواقع فوق العاده زیاده از دو جلسه ممکن است تشکیل شود بنده عقیده دارم که بالاخره رئیس انجمن باید يك مجوزی داشته باشد برای احضار سایر اعضا که در جلسات حاضر شوند پس از مطالعه تصور کردم بهتر این است اگر تمام اعضا هم فرضاً حاضر نباشند وقتی که ربع اعضا از رئیس تقاضا کردند انجمن تشکیل شود و تصور میکنم این مطلب در قانون بلدی پیش بینی نشده

و خیلی لازم که اگر در يك موقعی حکومت با مؤسسات دیگری کاری با انجمن داشته باشند و انجمن هم منعقد نباشد وقتی ربع اعضا از رئیس تقاضا کنند رئیس ملزم باشد انجمنرا تشکیل دهد

مخبر - بنده این پیشنهاد را قبول می کنم. خیلی خوب است

نایب رئیس - پیشنهاد آقای کازرونی (بشرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد می کنم که ماده ۳۷ به کمیسیون برگردد.

نایب رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - بنده عقیده ام این است که این ماده رابطه قوی دارد با آن ماده داشتن یا نداشتن حقوق وکلاء بلدیة اگر در آن ماده همچو معین شد که وکلای بلدیة حق گرفتن حقوق دارند که جلساتهم نباید محدود باشد و اگر قرار شد که حقوق نداشته باشند در این صورت هم تصمیم دیگری باید گرفت. در هر حال چون علاقه با آن ماده دارد و تکلیف آن هنوز معین نشده باینجهت بنده تقاضا کردم که این ماده برگردد بکمیسیون و در آنجا هر طور که آن ماده اصلاح شود با رعایت آن اصلاح این ماده را هم اصلاح و تنظیم کنند

نایب رئیس - رای گرفته میشود بقابل توجه بودن پیشنهاد آقای کازرونی آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند.

(کسی قیام نکرد)

نایب رئیس - تصویب نشد. رای گرفته می شود به ماده سی و هفتم با آن اصلاحی که آقای شریعت زاده کردند و آقای مخبر قبول نمودند آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند

(عده زیادی برخاستند)

نایب رئیس - تصویب شد

جمعی از نمایندگان - ختم جلسه.

نایب رئیس - آقایان با ختم جلسه موافقت

اغلب نمایندگان - بلی

رهنما معاونت ریاست وزراء - در جلسه گذشته دو لایحه از طرف دولت بمجلس شورای ملی تقدیم شده بود که ارتباط و علاقه کاملی با اصلاح اوضاع اقتصادی و آسایش عامه مردم داشت و نسبت باین قبیل لوایح همیشه مجلس يك جدیدت فوق العاده نشان داده است در آنجا خود آقای رئیس الوزراء فوریت لایحه را تقاضا کردند زیرا این لوایح تقریباً مقدمه حل يك قسمت از مشکلاتی است که تمام شده و خاطر نمایندگان محترم مسبوق است. از این جهت اگر این لوایح در جلسه آتی مطرح شود کما میکنم خیلی مفید و موافق است. خوب است آقایان نمایندگان محترم موافقت فرمایند که همان تقاضائی که شده بود ولی رای داده نشده بود حالا رای گرفته شود و در جلسه آتی مطرح شود با این فورمول را اتخاذ فرمایند یا اینکه باید به کمیسیون مربوطه تذکر داده شود که راپورتش را برای جلسه آتی حاضر کند و در آن جلسه مطرح شود در هر حال این تقاضای دولت است و آقای رئیس الوزراء تقاضای فوریت کرده اند و غنلت شده بود که در آن جلسه رای بفوریت گرفته شود. پس اگر ممکن است رای بفوریت گرفته شود و الا به کمیسیون ها باید تذکر داده شود که راپورتش را حاضر کنند و در جلسه آتی مطرح شود.

نایب رئیس - مخالفی نیست؟

مجلس چهل دقیقه از ظهر گذشته ختم شد

شیروانی - بنده مخالفم

نایب رئیس - آقای دادگر

دادگر - عرض میکنم که در قوانین تمام عبارات و اصطلاحاتی که وضع شده برای این وضع شده است که بحد مملکت بخورد. تمام کلمات برای این است که کارهای مملکتی زودتر بگذرد و تصویب شود خود بنده حرف آقای رهنما را اعتراف میکنم که مشروع بود. وقتی که يك قضیه جنبه سیاسی و اقتصادی دارد باید کوشش کنیم که يك فورمولی پیدا کنیم که کار را سهل و آسان نمائیم. و بالاخره آن ترتیباتی که غالباً اسباب تأخیر امور است گاهی هم ضرور است که سهل کرد. بنده در آن جلسه نبودم و اجازه گرفته بودم و ظاهراً در آن جلسه آقای رئیس الوزراء کلمه فوری را نگفته بودند ولی کلمه تسریع را گذاشته بودند و بنظر بنده کلمه تسریع میتواند جای فوری را بگیرد خاصه در موقعی که حسن نیتی هم در کار باشد و بنده خیال میکنم و پیش آقایان هم معهود است که امورات مملکتی را باید سهل و وسائل تسهیل کارها را فراهم کرد. در هر حال ممکن است این تعبیر بخصوص را در این مورد به پذیریم و رای بدهیم که لوایح تقدیمی دولت در جلسه بعد مطرح شود.

نایب رئیس - لوایح به کمیسیون ها مراجعه شده

بنا بر این امروز نمی توانیم رای بگیریم ولی ممکن است به کمیسیون ها تذکر داده شود که برای جلسه آتی راپورتش را حاضر نمایند.

